

2 New novel features ethnic Cleveland and Austria

Dorothy Jane Mills, ex-Cleveland is author of *The Sceptre*, and will be returning to Cleveland again after a year's absence.

The Sceptre is a hot new historical novel about ethnic Cleveland, a book that readers are calling "a real page-turner." On May 1, at the new auditorium of the Cleveland Public Library, 325 Superior Avenue, Dorothy is giving a free audio-visual presentation called "Cleveland and Austria in the 1930s." The presentation is sponsored by Mary Ellen Kollar, Head of the Library's Social Sciences Department (phone 623-2860).

At all her appearances Dorothy displays photos and pictures of people, places and objects in *The Sceptre*. The German and Slovenian Halls are in the novel.

After the presentation Dorothy's friends are attending a luncheon at Slovenian Country House on E. 55th St. Call Zarko Valencic 289-4558 for more information.

The *Sceptre* takes place in the 1930s during which the main character, an immigrant from Austria to Ohio, named Katya Becker,

returns to her homeland and encounters a group of Austrian Nazis. Katya has returned to seek the source of the designs she uses in her work. When they prove to be ancient Keltic symbols, the reader is treated to two long flashbacks to the Keltic era, which disclose the origin of the sceptre in the title.

Dorothy's presentations reveal the surprising extent of Keltic occupation of Europe in the prehistoric era. Clevelanders with a European heritage, she says, probably all carry Celtic genes.

Dorothy Mills was born Dorothy Zander in Cleveland where she attended Memorial School, Collinwood High School, and Cleveland State University, then known as Fenn College.

After three years at CSU she married her history professor, Dr. Harold Seymour, the historian of baseball, and she transferred to Case-Western Reserve University, where she took two degrees.

Dr. Seymour passed away in 1992. In 1995 Dorothy married Roy E. Mills, a retired officer of the Royal Canadian Air Force, and they live in Naples, Florida.

The first toothpaste in recorded history was devised by Egyptian physicians about four thousand years ago. Highly abrasive and pungent, it was made from powdered pumice stone and strong wine vinegar and brushed on with a chew stick.

Wanted

1 lot needed at Highland Park Cemetery. Call toll free 1-800-790-1870 ext. 10 Chris.

There are two classes of people who don't like to pay income taxes: men and women.

Why do this? When you can do this plus save money!

Sale of All Sails Book Now!

Any Norwegian Cruise Line ship
All Itineraries--All Year Long

*Receive a two category upgrade.
*Second person half-off or better.

 NORWEGIAN CRUISE LINE

A division of Euclid Travel
22078 Lakeshore Blvd, Euclid, Oh. 44123
1-216-261-1050, cruise@cruisegiants.com

100 WORDS MORE OR LESS

by John Mercina

THE STORY OF AN INNOCENT DOORBELL! (A TRUE Story)

It started as an innocent suggestion to my friend's dentist: "Instead of yelling for your assistants to help with patients, why don't you install a plug-in, no wiring needed doorbell, and use it to summon them. I just happen to have a number of these doorbells and will sell you one, cheap". The thought of buying something 'cheap' impressed this doctor. He loved the idea so much that a day later he ordered two more of these gizmos. BOY, what a mistake that was, as you can see from the letter that my friend (who wishes to remain anonymous) received within two days after the sale.

**"Dear Mr. _____,
I am an employee for Dr. M_____. He stated that you are the culprit that gave him that idea about the doorbells. I've had a happy existence, but that's all changed now. Ding, Dong / Ding, Dong/Ding, Dong all #&*@? Long. I can't ignore those %^&@#! Things. In the past, I just pretended not to hear. I could read my Glamour magazines and eat my food in peace and quiet. No more. I've already lost 15 lbs running back and forth between the business office and the back operatories. I'm thinking about applying for disability. All that Ding Donging has affected my equilibrium.**

Got to go, Ding, Dong/Ding, Dong

Sincerely,

Marla and Jenny"

I am sure glad that above doctor is not my dentist!

SWU #25 Meeting

Slovenian Women's Union Branch 25 will meet on Sunday, April 9 in St. Vitus social Room at 1:30 p.m.

Q. - If Williams wife went to Williamstown while William washed Wally's work clothes, how many Ws are there in all?

A. There are no Ws in all.

Knock, knock

Who's there?
Irish.
Irish, who?
Irish I had a million dollars.

**432-1114
Ann's Dressmaking and Alterations**

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.
(Same Day Service)
Weddings, Special Occas'n's
6027 St. Clair Ave., Cleve.

A Prayer for Mary

By Rudy Flis

When in the area of E. 61st and St. Clair I make an attempt to stop for a short visit to the American Home staff. As I walk into the office I can see where Frank Zupancic used to work. He is missed.

If the front door is locked I knock and wait. As the door opens, I stand there, looking into a smiling face. "Hi, Rudy," was always the cheerful greeting of Mary Pangonis, as she ushered me into the office.

Mary, a long-time fixture at the American Home office is now ill and needs prayers. American Home readers are the best when it is time to pray. Please pray for Mary Pangonis with me.

Now lay back Mary and relax. Help is on the way with Slovenian and English prayers.

We love you, Mary!

Jim and Madeline Debevec are the moving force needed weekly to publish this newspaper. All sheets are printed on two sides with the proper layout, correct spelling, and folded just right to fit in your mail box. And, it helps if what you are reading is interesting. That is a tall order to fill each week of the year.

TO YOUR HEALTH AND LONGEVITY

By Frederick E. Krizman,
L.L.D.

(Continued)

MAKING THE MOST OF YOUR MEDICARE DOLLARS

Recently Medicare has begun offering attractive new options to add to its original coverage. Medicare is the key federal health insurance program for people age 65 or older (any age disabled). Due in large part to the skyrocketing cost of care, all facets of medical services have undergone huge changes. Even though these changes were initiated to stem escalating costs, they're also attracted many beneficiaries.

ORIGINAL MEDICARE

This plan, which has been offered ever since it was created in 1965, allows you to

choose your own doctor, hospital or other provider. Medicare pays most of the bills after you pay deductibles and co-insurance.

Original Medicare has two parts. Part A basically covers hospital, skilled nursing, hospice and some home-care services. Part B covers services by doctors and other health-care providers, supplies, durable medical equipment and services not covered under Part A.

Part A is typically free, but there are deductibles and co-insurance for which you'll be charged.

For Part B coverage, you must pay a premium each month. There is also a \$100 annual deductible. After that, Medicare generally pays

80% of the cost, and you, or your private supplemental insurance — often called Medigap or Medifil — pays the rest.

As a general rule, folks covered by original Medicare should purchase a supplemental policy to fill the Medicare gaps. Covered services, gaps and supplemental insurance are described in the following two free booklets:

--Medicare and You

-- Guide to Health Insurance for People with Medicare.

To obtain a copy contact Medicare at 1-800-638-6833 or check the Internet at www.medicare.gov

--The End --

It's Cool To Be Slovenian!

Ljubljana through the Centuries

(Continued from last week)

Little data exists on how our city ancestors lived in the first centuries after settling here. Around the year 1000, the Ljubljana territory was owned by the Slovene Brež-Seliški family. Later it was taken over by the German Spanheim family who in 1122 were dukes of Carinthia. They gave the city beside the river which runs below the castle its medieval image and economic drive and this was made possible by their municipal mint. The Ljubljana region was later taken over by the Hapsburgs. Under their rule the city experienced the tempestuous ups and downs of the Austro-Hungarian monarchy until the end of the First World War, when Ljubljana and Slovenia became part of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes.

The first references to the city's name have been found in records dating back to 1144: Laibach and Luwigana, the latter is a derivation of the name Ljubljana which is of course older than the existing records and Slovene in origin, though rather complex in etymological terms. Opinions today are still divided as to the meaning of this name, and the most straightforward explanation is that Ljubljana derives from the root "ljub" which forms such words as "ljubezen" (love) "ljub" (dear, beloved) and "ljubiti" (to love).

Ljubljana's famous thousand-year-old castle appeared on the silver municipal seal in the 15th century. At the beginning of the 17th century a dragon also appeared on the seal; this is later also found on the Ljubljana coat-of-arms. The dragon survives as the symbol of Ljubljana today.

The original wooden houses that were built at the time have not been preserved. After an earthquake in 1511 buildings began to be made of brick or stone. Fires also took their toll. At least two buildings from the 16th century, however, have been preserved.

The first city residents were free tradesmen, part of the castle garrison and other people who lived in the court and devoted themselves to crafts and boat-building.

The nobility and clergy lived in the city itself while the feudal serfs lived on its outskirts. Hired laborers and servants in the city lived freely, but had no civic rights. The Emperors soon awarded Ljubljana 39 extremely important assignments which made the city more cosmopolitan, drawing merchants and craftsmen from all parts of Europe.

Ljubljana became inhabited by Germans, Italians, Swiss, English, Spaniards, Swedes and Jews. The Jews had a synagogue in the city even though they remained few in number, because the city never fully accepted

them. Present day reminders of their presence include Zidovska Ulica (Jews Street) and Zidovska Steza (Jews Lane), in the same way that Gospaska Ulica (Gentleman's Street) is a testimony to the splendid days of the city gentlemen.

Ljubljana had two markets as early as 1479, later there were three, and from 1560 there were four large markets. On market days, the smaller ones were open every Wednesday (or Mercury's Day), people from the country-side would arrive in droves, passing through the five gates of the walled city on horseback, in carriages and on foot.

The year 1461 marked the foundation of the Ljubljana diocese and the Church of St. Nicholas or Miklavž, the patron saint of the boatmen who filled the river, thus became the patron saint of Ljubljana. It was under his guardianship and the guardianship of St. Peter, after whom Ljubljana's main parish church in the suburbs of Sempeter was named, that the many fishermen caught their fish from the river Ljubljanica. An ancient Slavic burial ground was found in the main parish church. St. George (or Sv. Jurij) later became the patron saint of Ljubljana and a renovated chapel at the Ljubljana castle with the provincial coats-of-arms is dedicated to him.

(To Be Continued)

A Most Important Lesson

During my second month of nursing school, our professor gave us a pop quiz. I was a conscientious student and had breezed through the questions until I read the last one:

"What is the first name of the woman who cleans the school?"

Surely this was some kind of joke. I had seen the cleaning woman several times. She was tall, dark-haired and in her 50s but how would I know her

name? I handed in my paper, leaving the last question blank. Just before class ended, one student asked if the last question would count toward our quiz grade. "Absolutely," said the professor. "In your careers, you will meet many people. All are significant. They deserve your attention and care, even if all you do is smile and say, 'Hello.'

I've never forgotten that lesson. I also learned her name was Dorothy.

FDIC-Insured

Top CD Rates.

8.00 %
APY

For more information on this issue or other top CD rates, call Philip Hrvatin, Investment Officer, at (216)

FIRST UNION[®]
Securities

574-7371 or 1-800-537-4105 or visit him at 1001 Lakeside Avenue, Suite 1300, Cleveland, OH.

- Issued by First Union National Bank.
- 2 years call protection.
- 15-year CD with interest paid semi-annually.
- Death/Estate Redemption Benefit: Upon the death of the holder, the estate has the option of redeeming back to the issuer at original amount with interest.
- Callable 3/27/2002 at original purchase price every six months until final maturity on 3/27/2015.
- \$10,000 minimum investment.
- FDIC-insured up to \$100,000.

APY=Annual Percentage Yield as of 3/23/00. We purchase CDs from various issuers to offer to our clients. The CD quoted is subject to change and availability. As with any fixed income investment sold before maturity, the principal may be worth more or less than the original face value. First Union Securities is a division of First Union Securities, Inc., Member New York Stock Exchange and SIPC. © 2000 First Union Securities. 13874

Turn Spare Time, Into Extra Money

Census 2000: An important job that pays

Got a little spare time? The U.S. Census Bureau has some of the best paying temporary part-time jobs in the country. We'll train you to be part of Census 2000 and to help count everyone in your community. The job lasts approximately four to six weeks starting in the spring, the hours are flexible: evenings and weekends, when the people in your community are home. It's perfect for seniors, retirees, or people who need extra income. Call us today at 216-937-0001.

1-888-325-7733

www.census.gov/jobs2000
TDD 1-800-341-1310
The Census Bureau is an Equal Opportunity Employer

AN IMPORTANT JOB—THAT PAYS

United States
Census
2000

4 St. Vitus School Benefit Chicken/Pork Dinner

The St. Mary Magdalene KSKJ Lodge #162, St. Vitus KSKJ Lodge #25, St. Vitus Altar Society, and St. Vitus Holy Name Society will co-sponsor a Breaded Chicken or Pork Dinner on Sunday, April 16 in St. Vitus Auditorium, located one block south of St. Clair Avenue at the corner of E. 62nd St. Cleveland.

On the menu will be a choice of breaded boneless chicken breast or roast pork with liver dumpling and noodle soup, mashed potatoes, rice, vegetable, salad, bread, dessert, and coffee, tea or milk.

Continuous serving from 11 a.m. to 1:30 p.m.

--Joseph V. Hocevar
Dinner Chairman

Grandma's Bread

Grandma, Josephine Klemencic, made this for Easter. She made one recipe on Saturday to take to church and have blessed, and the rest was freshly made Easter morning. I'll bet we can all smell it and taste it, just reading the recipe. This makes 3 loaves in a jelly roll pan.

Ingredients:

3 C water
3 T sugar
3 T oil
 $\frac{1}{4}$ t yellow food coloring
9 C flour
3 t salt

1 large cake of fresh yeast
 $\frac{1}{2}$ C warm water
2 t sugar

Directions:

Boil water, sugar, oil and food coloring. Cool to lukewarm. Let the yeast soften in the water with sugar until it bubbles. In the Kitchen Aid Mixer, mix the wet ingredients and gradually add the flour. When the mixture gets thick, use the dough hook and let the machine knead, adding flour until the mixture doesn't stick to the bowl.

Put into a greased mixing bowl and cover with a towel. Let rise in a warm place until double in size, about $\frac{1}{2}$ hour. Punch down and form 3 loaves. Put into a greased jelly roll pan, and grease in between the loaves so they don't stick together. Let rise again while preheating the oven to 375. Before putting into the oven, baste with an egg yolk. Bake at 375° for 40 minutes.

Kim Ann Kaifesh
Our Family Recipes

Drive in - or Walk In

BRONKO'S Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine

Soft Drinks - Milk - Ice - Snacks

Imported Slovenian Wines

Radenska Mineral Water -

⇒ We have all Ohio Lottery Games ←

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Donation is \$10.00 for adults and \$5.00 for children.

This event will be part of the American Slovenian Catholic Union, KSKJ, Matching Funds Program. The Matching Funds will go to St. Vitus School and will be used for the benefit of the school. The Altar Society and Holy Name Society will also make a donation for this cause.

For tickets and further information, call evenings (216) 881-9586. Tickets will also be available at the St. Vitus Rectory, members of the above organizations, and at the door.

--Joseph V. Hocevar
Dinner Chairman

Delicious Fruit Dishes

Sweeten The Season With Strawberry Treats

(NAPS)—*Cilek* in Turkey...*fraise* in France...*klubnika* in Russia. Regardless of the language in which you say it, the "strawberry" is a universally popular fruit enjoyed by people around the world.

The first fruit to ripen domestically in spring, this readily available berry is grown in every state throughout the country. In fact, 23.8 baskets of strawberries are sold every second in America.

Pair up this naturally sweet berry with one of America's other favorite tastes—Reddi-wip real whipped cream—to create a delicious fruit treat.

Strawberries 'n' Cream Pizza

1-1/2 cups flour
1/2 cup butter or margarine, cold and sliced
1 cup chopped pecans or walnuts
3 1.4-oz. packets chocolate-covered toffee bits
1 8-oz. package cream cheese, softened
1 cup powdered sugar
1 qt. fresh strawberries, hulled and halved lengthwise
Reddi-wip real whipped cream

Preheat oven to 350 degrees F. In large bowl, combine flour, butter and nuts; mix until blended. Press mixture on bottom of 12-inch pizza plate or pan. Bake 10 minutes. Immediately sprinkle hot crust with 2 packets of toffee bits, distributing evenly over crust. Set aside to cool.

Combine cream cheese and powdered sugar; beat until blended and smooth. Spread evenly over cooled crust to

Strawberries and Reddi-wip team up to make a unique pizza.

within 1/2 inch of crust edge.

Arrange strawberries, cut-side down, in circular rows over cheese mixture. Decorate top of pizza with Reddi-wip real whipped cream in a spiral design, starting at center and ending at crust edges. Sprinkle remaining toffee bits over top. Serves 8-12.

Fresh Strawberry Pie

Crust:
15-oz. refrigerated sugar cookie dough

Filling:
2 cups fresh, very ripe strawberries, mashed
3 Tbsp. cornstarch
1 cup granulated sugar
2 cups whole ripe strawberries
Reddi-wip real whipped cream

Freeze sugar cookie dough until very firm but not frozen, approximately 2 hours. Preheat oven to 350 degrees F. Slice dough thin, and cover bottom and 1 inch up sides of a 10-inch springform pan. Bake 12-15 minutes, until brown. Cool and place on serving plate.

Fresh Strawberry Tips From Reddi-wip®

- Select plump, bright red and fully ripe strawberries. The attached caps, known as calyx, should be green and fresh looking.
- If picking your own strawberries, go early in the morning or late in the day when the fruit is cool. They are best used within two or three days of picking.
- The moisture content of fresh strawberries is high, so store them uncovered or loosely covered.
- Size of the strawberry does not affect its sweet taste.
- This member of the rose family is the only fruit with seeds on the outside. In fact, each strawberry has 200 seeds.
- For best flavor, allow strawberries to reach room temperature before serving.

In a heavy pan, mix sugar and cornstarch; add mashed strawberries and cook slowly for about 10 minutes, until thick. Cool slightly and add whole berries. Pour into cookie crust. Chill. Decorate with Reddi-wip real whipped cream when ready to serve. Serves 6.

Receive an assortment of year-round recipes, fun dessert trivia and a 35¢ coupon toward purchase of a can of Reddi-wip real whipped cream in the new *Shake Up Your Recipes* booklet from Reddi-wip. For a free copy, send a self-addressed, #10 business-sized envelope with a 33¢ stamp to: *Shake Up Your Recipes Cookbook Offer*, P.O. Box 5524, Dept. M, Riverton, NJ, 08077. Allow six to eight weeks for processing. For more fun recipe and entertaining ideas, visit the Web site at www.reddiwip.com.

Holmes Pensioners Annual Dinner-Dance

The Holmes Ave. Pensioners invite everyone to their annual dinner-dance April 9 at Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue.

Dinner is served at 2 p.m. Music for dancing by Dan Peters orchestra from 3:30 to 7:30 p.m.

Come out and have fun and dance with all the recycled teenagers. Donation is \$15. For tickets call Matt 1-400-943-3784 or Ann 1-216-531-2088 before April 2.

Because I'm a guy, I think what you're wearing is fine. I thought what you were wearing five minutes ago was fine, too. Either pair of shoes is fine. With the belt or without it looks fine. Your hair is fine. You look fine. Can we just go now?

If you want strong but not bitter tea, increase the amount of tea and not the length of time that you let it steep.

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

The Club of Associations of The Slovenian National Home

FISH FRY

PLACE: THE CLUBOOM
6409 St. Clair (Rear)

WHEN: EVERY FRIDAY
(During Lent)
Lunch: 11:00a.m. to 2:00p.m.
Dinner: 5:00p.m. to 8:00p.m.
(Take Out Available)

For More Information Call:
(216) 361-5115 or
(216) 361-5335

Bill and Marie Azman AZMAN MEATS

654 East 185 St., Cleveland, OH 44119

(216) 481-0826

Featuring Azman's Homemade Slovenian Smoked Sausages, - Fresh Garlic Sausages, - Rice & Blood Sausages, Zelodec, - Cottage Hams, and Potica

WE SHIP ANYWHERE

Last day for Easter Shipping, April 12

PLEASE CALL FOR YOUR ORDER NOW

The Homestead

By Joe Glinsek

(Continued from last week)

Our bathroom is worthy of mention. Other than a tiny space in the cellar which was just a commode in a wooden booth resembling an outhouse, there was only one full bathroom, off the upstairs hall. Instead of the usual 5 x 6 ft. room, ours was fully 10 x 10 and had space enough for three couples to dance. A bare wooden floor with one small throw rug, a bathroom scale and an old kitchen chair were the only accessories other than tub, toilet and sink. Heavily swirled panes of modestly translucent bathroom-glass in the window over the tub added to the dismal decor, and the fact that it had been painted shut, didn't help. The ceiling and walls down to the chair-rail were done in glossy white enamel, as was the baseboard.

A painter had been hired to decorate the lower third of the wall, and as a child I watched him with great interest. In sort of a 1936 version of "pointillism," he created an artistic dabbing of three colors by stippling blobs of yellow, brown and green in random patterns across the white base coat. "Tres moderne, n'est pas?" "Oui," but his four-wall mural was incomplete. Enamel remained wet for many hours, and I was puzzled when he brought in a stack of brown paper bags. Laying down newspapers to gather up the mess, he crumpled a bag and artfully smeared the colors into a melange of abstraction. Discarding the sticky bag, he did one section at a time with a fresh

bag. His artistic manipulation was completed in less than an hour.

He then stood back from his work, slowly turning to survey the entire room. Evidently satisfied, he applied the final touch. Under the tooth brush rack next to the sink, and using the handle of his brush as a pen on the wet paint, he signed his masterpiece with a flourish - "Rostan." His Rembrandt-like signature stared back at me every morning as I brushed my teeth. Our bathroom had become a memorial to "Rostan." I had occasion to see our old house in 1987 and the lower half of the bathroom had not changed since 1936, although the rest had been repainted many times. Though not a thing of beauty, this thick abstract pattern was as durable as tile. Our talented painter had applied two coats of clear varnish to insure his immortality.

We can't leave the bathroom without the anecdote of my daily winter morning dance at the heat register - you can guess where this is going. The thought of my shimmying around that room brings me a chuckle after all these years. The coal furnace had been "banked" overnight and Dad stoked it before he went to work. I also rose quite early, and the furnace was not yet up to speed when I awoke. Consequently, the cavernous bathroom was cold as a tomb when I got in there to shave - yes, by the age of 13 I was

shaving regularly. First I would run hot water into the sink and lather up, then hurry to the register and hunker down. After absorbing the meager warm draft, I'd run back to the sink for a few strokes with the razor, then back to the heater and back to the sink and so on. It was a touch of vaudeville at its worst.

All the heating systems in that era, whether hot air or hot water radiators, had the same problem. They were either too hot or too cold, never just right. Our heating system was a coal furnace with round metal ducts delivering warm air to each room. No blower pushed the warm air through the ducts. Since warm air rises naturally, it was called a "gravity" system.

There were no "cold air returns" as we know them now, but in a house with no insulation or storm windows, there was a dependable supply of very cold air pouring into the house. One could only hope that the heated air wasn't leaking out faster than the cold air was whistling in. However, if that iron monster in the basement was fed enough coal, the house sometimes got uncomfortably warm and windows would be opened for relief. The cellar was always cozy warm and dry in the winter.

The cellar was grandpa's pride and joy. Built in 1920, many had walls of piled ledge rock and dirt floors dug much too shallow for adequate headroom. His was extra-deep and it took a stretched arm to touch the floor above. The walls were hollow, glazed terra-cotta blocks, pared over with concrete and whitewashed. Moreover, it had four separate rooms with thick walls, and a full concrete floor with several drains.

The central room housed the coal furnace, hot water tank, chimney, toilet, wash-tubs, two large tables, an old church pew and a corner "wash-up sink." Heavy wooden doors led to a fruit cellar, coal bin and wine cellar.

The northeast corner fruit cellar was the equivalent of a farmer's underground root cellar. Much better equipped, this cool room had shelves for canned goods and a platform for the crocks of homemade lard, sauerkraut, pickled turnips, sacks of potatoes and bushels of apples.

Hanging from the ceiling were net bags of onions and

garlic. Everything we needed to "winter over" was in place as if we lived miles away from the nearest store or were preparing for a siege, but it was just a way of life and economy in the long run, and most folks around our "village" did the same.

There's not much to say about the coal bin. In the summer it stores only shovels and tubs for the furnace clinkers and cinders, but in winter it held three tons of coal delivered by chute through a steel "window." Around Thanksgiving, it was often used for temporary visitors. St. Mary's Church held a turkey bazaar each November and uncle Mike always won a turkey or two, but his "luck" wasn't cheap - he bought a handful of tickets for every turn of the wheel.

These were not frozen birds in a neat cardboard box. When you won, they handed you an 18 or 20 pound "gobbler," alive and mad. Where do you put an angry pair of turkeys at 10 p.m.? Into the coal bin, and shut the door real quick. In the morning you had to be prepared to catch a bird when you opened the door. The sooty turkeys on a pile of coal spattered white with their droppings, were mad,

hungry, and scared - not a pretty sight.

Although Mom was happy to have a "free bird" for Thanksgiving, she wanted them out of the house. The bazaar ran several nights, and the fowl was not "offed" until the day before "Tom" or "Tillie" graced our table. Often they were temporarily penned or tied in the garage before being led to the tree stump in the garden.

That about covers it, except to say that in 1987 when I had a chance to revisit the "old homestead," and saw the improvements, especially in the kitchen, I choked back a few tears as I thought of what my mother had to contend with for all those years. The old pantry had become a full kitchen, small, but complete with cupboards and a working "island" extending out from the original doorway. The old kitchen was now a spacious family room with plenty of space to relax and enjoy a sit-down meal at her antique maple table. Mom would have loved it.

Glinsek "Grew up Slovenian" in Collinwood and now lives in Sarasota, FL. This article is excerpted from a book he hopes to have published.

KSKJ National Bowling Tournament

April 8 and 9

Palisades Palace

28801 Euclid Ave., Wickliffe, OH

DANCE Saturday Night, April 8

Recher Hall (lower hall)

Music by Joey Tomsick

Visit SLOVENIA 2000

We are proud to be celebrating our 77th year with a complete range of escorted tours and independent vacations to SLOVENIA.

USPEH Slovene Chorus Concert Tour of Slovenia & Greek Isle Cruise

Bled, Ljubljana, Maribor,
Ptuj, Stajersko region, Portoroz

June 29 - July 17, 2000

Adria Airlines Official Agency • Quality Rental Cars
Hotel Reservations/Recommendations • Custom Group Tours

Kollander World Travel
(800) 800-5981 (216) 692-1000
www.kollander-travel.com

8%

Yield

180 Days

Annuities/IRA/ROTH

Received January 1, 2000 or Later
Minimum Deposit \$300 Per Year

7.25% for 1 Year

6.5% for 2 Years

Call your local KSKJ representative
or 1-800-940-8780
for more information

Rates Valid 1-1-2000 until further notice

Mlakar's Walk Down Memory Lane

By Ray Mlakar

What can I say? Time for a couple of laughs... Eda, are you ready? Eda Garstick (Kovach) always waits for my jokes and then she rolls on the floor laughing. Hold tight, Eda.

After a four-year-old boy told his father that he had a stomach ache, the father said, "That's because it's empty. You'd feel better if you had something in it." He gave the child a glass of orange juice. A couple of days later, the family pastor came by to visit. The pastor mentioned that he had a bad headache. The little boy responded, "That's because it is empty. You'd feel better if you had something in it."

Okay, ready for number two? Got to wait a minute, Eda is still laughing. A Sunday school teacher asked the children just before she dismissed them to go to church. "And why is it necessary to be quiet in church?" Annie replied, "Because people are sleeping."

Well as I look back on the articles of the past few months, they have been all about school days and the Nuns, so I thought that I would set the record straight that honestly and truly, I had high respect for all the Nuns. Let's face it, when they have diddles-dums like me to contend with, they really have to be looked up to. Without a doubt, they have earned a high place in God's kingdom

as well as the many priests, and yes, even the lay teachers.

They earned very little money compared to the wages of teachers today. Yep, if I get to those Golden Gates I am going to bring them bushels of apples. At times when we read the headlines in the paper about the upheaval in schools today we wonder what can be done, for it goes without saying that we fall far short of teaching them and disciplining at home and in schools. True, today I cannot think of any school that has Nuns in full habit as when we went to school.

There was something in their appearance that made you sit up and think straight for you knew she was not going to put up with any sort of mischief. It is a shame that the young ladies did not follow in their footsteps and become Nuns. I would venture to say that if you took the ladies teaching in Catholic schools today, and put full dress Nun habits on them, you would see a big difference in the behavior of the entire student body.

To get my point across, ever notice when you are driving along and speed limit is posted 35 MPH and you zoom through there like a bat out of hell clocking off at maybe 50 MPH, but if you notice that up ahead there is a black and white police cruiser with his lights mounted on the roof, you slam on the brakes and crawl

past him as if you were in the procession going through the gates of Holy Cross Cemetery. It is just something that is instinctive when you see a uniform. We can not lay the blame all on the lack of Sisters for the parents can certainly take their share of the blame. How many times you read in the paper where a parent goes to the school and says, "You can't hit my kid."

Just recently a parent complained in a murder case when her son was taken in, "You can't question my son without our presence." They are out to defend their kids at all cost, and yet it is the same ones you hear say time and again, "What is happened to our world?"

A lot can be said by the way the parents let the kids dress going to school. From their wearing apparel, the last place you think they were going is to school. We don't have to stop there, just look at the way they dress when they go to church. The males are dressed in blue jeans as well as the young ladies, with earrings dangling on both whenever they can drill a hole. There is only one place for clothing like that, fixing a car, or playing games in the fields.

Come summer the idea is to see how little you can wear. What can I say to get my point across. If I were a priest, I'd always be late saying Mass because I would be out at the doorway and each person coming up dressed in blue jeans, wearing shorts, halters, I would tell them where to go in no uncertain terms, but unfortunately we do not have priests who will set them straight.

If by chance they were invited to a state dinner with the President and his wife, would they come in blue jeans? I seriously doubt it and yet when they come to church, they look like something the cat dragged in.

OKAY, Ray, get off your soap box. It will take more than you to change matters. Guess it can all be summed up by saying that when you and I went to school and church, we never dreamed of going dressed like they are today. Guess it was called self respect and respect for those around us; respect for the classroom, respect for the house of God.

With that, I will close this article with high hopes and prayers that things will change for the better, and may the Good Lord bless and watch over all of us.

Coming Events

Friday, April 7

Walleye fish, pierogi or shrimp dinner, Slovenian National Home, E. 80th St., Newburgh, serving from 5:30 to 7:30 p.m. Music by Wayne Tomsic from 6:30 - 9:30 p.m. Cost \$8.00.

Saturday, April 8

American-Slovenian Pri-morski Club Annual Spring Banquet, Slovenian National Home, St. Clair, 6 p.m. featuring actress Sasa Pavcek and singer Vlado Kreslin. Tickets \$20 at 216-692-1069 or 440-516-0121.

Sunday, April 9

Holmes Avenue Pensioners Club Dinner Dance at Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave. Dinner served 2 p.m. Music by Dan Peters Orch. 3:30 - 7:30 p.m. Donation \$15.00. Call 1-440-943-3784.

April 8 - 15

Slovenian Ski Week at Whistler - Blackcomb, British Columbia, Canada. For details call Ivan Kamin 718 424-2711.

Wednesday, April 12

Slovenian American Heritage Foundation sponsors "Discover Slovenia Roundtable," 7 p.m., lower hall, Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio. Lead speaker is Consul of the Republic of Slovenia Tone Gogala.

Friday, April 14

Walleye fish, pierogi or shrimp dinner, Slovenian National Home, E. 80th St., Newburgh, serving from 5:30 to 7:30 p.m. Music by Wayne Tomsic from 6:30 - 9:30 p.m. Cost \$8.00.

Saturday, April 15

Jadran Spring Concert, Dinner, Dance, Workmen's

Home, 15335 Waterloo Rd. Special guests: Kres dancers. Tickets \$18. Call 216-481-3187 or 440-951-1694.

Sunday, April 16

St. Vitus School Benefit Dinner in Auditorium from 11 a.m. to 1:30 p.m., featuring breaded boneless chicken breast or roast pork, liver dumpling and noodle soup, mashed potatoes, rice, vegetable, salad, bread, dessert, coffee, tea or milk. Donation \$10, children \$5. For tickets call evenings (216) 881-9586 or visit St. Vitus Rectory.

Saturday, April 29

Zarja Singing Society presents its Spring Dinner & concert "The Well Will Tell." Dinner served from 5 to 6:30 p.m.; concert begins at 7. Music by Jeff Pecon following concert. Admission \$18 adults; children \$9. For tickets call (216) 531-5542 or (440) 257-2540 or at Polka Hall of Fame.

Sunday, April 30

Bishop A. Edward Pevec celebrates Mass at 11 a.m. in St. Christine Church in Euclid, Ohio, marking the parishes 80th anniversary.

Wednesday, May 3

Polka Hall of Fame Spring Fundraiser saluting Lou Trebar's 80th birthday, and the Pecon Orchestra's 25th Anniversary, Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., Cleveland from 3 to 9 p.m. Tickets \$5 at door.

Friday, May 5

Pork, Sauerkraut, & Dumpling Dinner at Newburgh Slovenian Home, 3563 E. 80 St. from 5:30 - 7:30 p.m. Cost \$8.

Bring Your IRA Money to the Mountain

Having IRAs with two or more financial institutions makes management and record-keeping a real hassle. With our Self-Directed IRA, you can have your individual retirement funds at one firm, with no annual fee for qualifying accounts.*

Your First Union Securities Financial Advisor will help you find smart investments for your long-term objectives. And you'll be able to manage all your retirement funds with one easy-to-read statement. For personal service, investment expertise, and added convenience, bring all your IRA money to the mountain called First Union Securities.

Stephen Koren and Sharon Krone Koren
Vice Presidents - Investments
First Union Securities
1001 Lakeside Avenue
Cleveland, OH 44114
(216) 574-7211 • 1-800-537-4105
skoren@firstunion1.com

firstunionsec.com

*IRAs with balances of \$50,000 or more on December 31, 2000 qualify for the annual fee waiver—or simply make your \$2,000 contribution for 1999 (by April 17, 2000) or for 2000 (by December 31, 2000). First Union Securities, Inc. Member New York Stock Exchange and SIPC. © 2000 First Union Securities, Inc.

LAVRISHA Construction & Repair BUILDING IMPROVEMENT SERVICES

6507 St. Clair Avenue - Cleveland, Ohio 44103

216 / 391-0035

CLEVELAND ACCOUNTING SERVICE

Specializing in
Small Businesses
Individual &
Business Taxes

6218 St. Clair Ave.
881-5158

Slovenians "R" Us!

Death Notices

EDWARD A. KIRCHNER

Edward A. Kirchner passed away on Tuesday, March 28, 2000.

He was the husband of the late Betty J. (nee Klemencic); father of Edward L. (Linda) Kirchner, Karen (Jeffrey) Pringle, Sally Hayes (deceased); grandfather of Christine Handler, Allison and Louis Kirchner, Ross Hayes, Kaitlyn Pringle; brother of Lois Keller, Eugene Kirchner and the late Clifford Kirchner and Evelyn Di-Majo; brother-in-law of Jo-Ann Kaifesh; uncle and great-uncle.

Mr. Kirchner was a World War II Navy Veteran.

Mr. Kirchner was a faithful member of the O Ja Club (Slovenian social group), SNPJ, and St. Joseph Lodge No. 169, KSKJ. He was an avid fisherman and traveled to Seattle to catch salmon. He was a long-time bowler with the St. Joseph KSKJ League in Cleveland.

Mass of Christian Burial was held at 11 a.m. on Saturday, April 1 at Our Lady of Mt. Carmel Church, Wickliffe, Ohio. Interment All Souls Cemetery.

Family received friends at the Brickman & Sons Funeral Home, 21900 Euclid Avenue on Thursday and Friday.

Contributions to Hospice of the Western Reserve.

KARL D. JANEZ

Karl D. Janez passed away on Wednesday, March 29, 2000.

He was the husband of the late Erika H.; father of Yelka Janez, Rosemarie Koepper (Ken), Anthony (Barbara), William; grandfather of Cindy and Joseph; brother of Dominik; cousin of Elmer Perme.

Mass of Christian Burial Monday, April 3 at St. Mary Church (Holmes Ave.) at 9:30 a.m. Interment All Souls Cemetery.

Family and friends were received at Brickman & Sons funeral Home, Sunday, April 2.

Contributions to Hospice of the Western Reserve.

**CARST-NAGY
Memorials**
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

VINCENT H. LAUTER

Vincent H. Lauter, 93, passed away on Wednesday, March 29, 2000.

Mr. Lauter was born in Slovenia. He was a Barber-ton, Ohio resident all of his life where he was involved in many community historical and Slovenian cultural groups.

He was also a member of Sacred Heart Catholic Church in Barberton.

Mr. Lauter was preceded in death by wife, Mary; son Karl; and grandsons Mark Lauter and Bill Murphy.

He is survived by sons Larry (Barbara), Vincent M. (Gail), George (Jacqueline), all of Barberton, and Michael (Jill) of Greentown; daughters Patricia Good and Elaine (Patrick) Murphy, both of Barberton; 21 grandchildren; 28 great grandchildren, and six great, great grandchildren; and sister Vida Bila of Long Beach, CA.

Funeral services were Saturday, April 1 with Mass of Christian Burial at 11 a.m. in Sacred Heart Catholic Church. Interment at Holy Cross Cemetery.

Donations to Sacred Heart Catholic Church in Barberton.

FRANCES M. LONGAR

Frances M. Longar, 83, owner of Longar's Market for 56 years, died Friday, March 24, 2000 at Metro-Health Medical Center.

The lifelong Cleveland resident and her husband, Frank, opened the small neighborhood store at 4030 St. Clair Avenue in 1944. Mrs. Longar always shoudered the bulk of the responsibility of operating the store. Her husband, a machinist, assisted with the mom-and-pop operation whenever he could before his death in 1976. Since then, children and grandchildren have helped run the store.

When the neighborhood was dominated by Croatians and Slovenians, Mrs. Longar

In Memory of Karl Janez

I Love You and
I'll Miss You.
Thanks for
everything,
Yelka

often waited on customers in their native language.

"I liked knowing the language because I could serve immigrants who spoke no English," she told a reporter six years ago, when the store was about to celebrate its 50th anniversary.

Since health problems curtailed Mrs. Longar's daily duties in the store about eight years ago, she would occasionally walk from her kitchen into the store next to her home to keep an eye on the operation, make suggestions or greet longtime customers.

Three of her sons died within the last 10 years. Frank and Frederick died in 1990, Francis died in 1997.

Mrs. Longar is survived by daughters, Francine Santa Maria of Cleveland and Faye Bukovec of Euclid; son, Franklin of Solon; 18 grandchildren; and seven great-grandchildren.

Golub Funeral Home of Cleveland handled arrangements.

For Rent

Clean 1 bedroom apt.
Euclid General Hosp. area
Call 216-383-1464 days,
216-481-0989 evenings

For Rent

Modern 3 room apt., next to
Slovene Home for Aged,
off Neff Rd. - Phone: 216
531-5754 or 440-951-3087.

Fences - Ograje

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call

JOKIC FENCE CO.

944-6777

Enjoys A.H.

Editor,

I always enjoy reading the Friday editions and catching up on the news of my old neighborhood and friends."

--Mrs. Joseph Masar

Mentor, Ohio

Thanks to Mrs. Joseph Masar who renewed her subscription plus enclosed an additional \$10.00 donation.

Donation

Thanks to Marko Tomazin of Santa Ana, Calif., who renewed his subscription plus enclosed an additional \$20.00 donation.

Thanks

"I wish to thank all of my family and friends for helping to make my day a memorable one."

—Alba Plutt

Collinwood Slovenian
Home Honoree

Birthday Wishes

Happy Birthday to Joseph Starha of Euclid, Ohio who was 91 years old on April 3.

Mr. Starha is active in the Slovenian community and loves bowling and balanca.

Wishing him congratulations and many years of good health.

Slovenians Are Super

W. MAIER DOORS UNLIMITED

Garage door repair and replacement. Entrance and storm doors. Door openers and electrical repairs. Call (Slovenian) Walter Majer at 216-732-7100. Emergency pager: 216-506-8224.

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

—Emergencies—

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises — Same Day Denture Repair

COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

FLICKINGER TIRE & AUTO

COMPLETE AUTO REPAIR ON ALL MAKES & MODELS
INCLUDING 4X4's, LIGHT TRUCKS & MOTOR HOMES

COMPUTER ALIGNMENT & BALANCE • SHOCKS • STRUTS
C.V. JOINTS • RACK & PINION • BRAKES • EXHAUST

Firestone

Mon-Fri 7am-6pm
Sat 7am-2pm

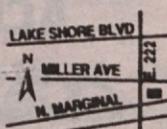

216 731-7100

939 E. 222 St.

GOOD YEAR

Since 1905 Davis

Funeral Home

A Distinguished Name in... FUNERAL SERVICE

Charles R. Davis
John R. Vaughan
Mitchell W. Babcock

The **Trust 100**
Network of Family Owned...
Funeral Homes

4154 CLARK AVE.
WILLOUGHBY, OH.
942-1122

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL
LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

8 The Traditions of Easter

As with almost all holidays that have their roots in Christianity, Easter has been secularized and commercialized. The intrinsic nature of Easter and its symbols, however, is not necessarily a modern fabrication.

Since its conception as a holy celebration in the second century, Easter has had its non-religious side. In fact, Easter was originally a pagan festival.

The ancient Saxons celebrated the return of spring with an uproarious festival commemorating their goddess of offspring and of springtime, Easter. When the second-century Christian missionaries encountered the tribes of the north with their pagan celebrations, they attempted to convert them to Christianity. They did so, however, in a clandestine manner.

It would have been suicide for the very early Christian converts to celebrate their holy days with observances that did not coincide with celebrations that already existed. To save lives, the missionaries cleverly decided to spread their religious message slowly throughout the populations by allowing them to continue to celebrate pagan feasts, but to do so in a Christian manner.

As it happened, the pagan festival of Eastre occurred at the same time of year as the Christian observance of the Resurrection of Christ. It made sense therefore, to alter the festival itself, to make it a Christian celebration as converts were slowly won over. The early name, Eastre, was eventually changed to its modern spelling, Easter.

Date of Easter

Prior to A.D. 325, Easter was variously celebrated on different days of the week, including Friday, Saturday, and Sunday. In that year, the Council of Nicaea was convened by emperor Constantine. It issued the Easter Rule which states that Easter shall be celebrated on the first Sunday that occurs after the first full moon on or after the vernal equinox, or first day of spring. Therefore, Easter must be celebrated on a Sunday between the dates of March 22 and April 25. Its date is tied to the lunar cycle.

The Cross

The Cross is the symbol of the Crucifixion, as opposed to the Resurrection. However, at the Council of Nicaea, in A.D. 325, Constantine decreed that the Cross was the official symbol of Christianity. The Cross is not only a symbol of Easter, but it is more widely used, especially by

the Catholic Church, as a year-round symbol of their faith.

Easter Bunny

The Easter Bunny is not a modern invention. The symbol originated with the pagan festival of Eastre. The goddess, Eastre, was worshipped by the Anglo-Saxons through her earthly symbol, the rabbit.

The Germans brought the symbol of the Easter rabbit to America. It was widely ignored by other Christians until shortly after the Civil War. In fact, Easter itself was not widely celebrated in America until after that time.

Easter Egg

As with the Easter Bunny and the holiday itself, the Easter Egg predates the Christian holiday of Easter. The exchange of eggs in the springtime is a custom that was centuries old when Easter was first celebrated by Christians.

From the earliest times, the egg was a symbol of rebirth in most cultures. Eggs were often wrapped in gold leaf or, if you were a peasant, colored brightly by boiling them with the leaves or petals of certain flowers.

Today, children hunt colored eggs and place them in Easter baskets along with the modern version of real Easter eggs — those made of plastic or chocolate candy.

Flower Power 2000

Seasonal Planting and Pruning, Grass cutting, edging, and planting flower beds and displays. Fertilizing and soil amendments available mulches, manure, and soils). Bird feeders, feeds, and bath fountains. Landscape Design tailor made for you...

Call Michael J. Mivsek
for appointment
(216) 361-9909

Donation

Thanks to Helen Fonda of Cleveland who renewed her subscription plus enclosed an additional \$30.00 donation. She says, "I look forward to receiving the paper every week. — God bless you all."

Donation

Thanks to Lud Hrovat of Seven Hills, Ohio who donated \$20.00 to the American Home newspaper.

Donation

Thanks to Dr. Angela Chemazar of Berwyn, IL who donated \$20.00 to the American Home newspaper.

CD or IRA

Maturing?
How About

7.50%

1 Year Guaranteed
Principal & Interest Guaranteed

Call for more details
1-330-225-1474

NO OBLIGATION

Kevin Ostrowski
1-800-940-8780

*Rates subject to change

Part Time

Workers Needed

Part time workers needed 3½ hours to 4 hours every weekday evening for light Janitorial work. Excellent pay!!!! Call 216-383-3507 ask for Mike or George.

(440) 602-5120

Fax (440) 602-5124

ZELE & ZELE CO., L.P.A.

RONALD ZELE & SCOTT J. ZELE

Attorneys at Law

Centre Plaza South
Suite 330
35350 Curtis Blvd.

Eastlake, Ohio 44095

CLEVELAND SENIOR HOUSING

Millennia Housing Management, Ltd. is now taking applications for the 36 new two bedroom ranch-style homes for seniors at Gabriel's Green. The Senior Homes are located on Central Avenue, between East 57 and East 63 Streets in Cleveland.

Rents for the two bedroom, ranch style houses are \$315.

Applicants for the two bedroom elderly ranch style homes need to be 55 years of age or older. An income certification for all household members prior to move in and annual thereafter is a requirement of the program. You will be mailed an application if you call (216) 221-0393 and leave your name, address, and phone number. There is a \$35.00 application fee at the time you submit your application.

Equal Housing Opportunity

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Road
Richmond Hts., Ohio 44143

PETER J. KUHAR
ACCOUNTING SERVICES
INCOME TAX PREPARATION
IN-HOME CONSULTATION
PERSONALIZED AND CONVENIENT

(440) 944-1468

29439 Woodway Drive
Wickliffe, Ohio 44092

Hyundai Advantage

10 Year/100k Power Train Warranty!

*5 Year/60,000 Mile Bumper to Bumper Warranty * 5 Year Unlimited Mileage Roadside Assistance

OWN IT!

2000 HYUNDAI ACCENT

This is not a lease!

\$167

Plus tax and title, subject to credit approval, payment based on 66 mos. at 9.25% rate.

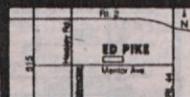
ED PIKE

2000 HYUNDAI ELANTRA

This is not a lease!

\$219

9647 Mentor Ave., Mentor, Oh (440) 357-7533 • (440) 942-3191

OPEN MON. & THURS. TIL 9 PM TUES.. WED.. FRI. & SAT. TILL 6 PM

— Vesti iz Slovenije —

Posledice skorajnje združitve SLS in SKD z vsakim dnevom možne odmevajo — Janez Drnovškov osnutek dogovora o delovanju vlade do konca manda

Včerajšnje poročilo Slovenske tiskovne agencije (STA) se glasi: "Predsednik vlade Janez Drnovšek je na novinarski konferenci v zvezi z aktivnostmi v dneh do glasovanja o zaupnici vladi povedal, da tako kot v preteklem tednu tudi v teh dneh potekajo pogovori s predsedniki parlamentarnih strank o tem, ali obstaja in s kakšnimi pogoji obstaja okvir in podpora vladi za dokončanje tega manda. Premier je na danem (tj. včeraj) sestanku s predsednikoma SDS SKD, ki sta v dosedanjih razgovorih izrazila možnost za podporo tej vladi do konca manda s predpostavko in interesom, da se v tem času v čim večjem obsegu dokonča evropska zakonodaja in sklene volilna zakonodaja, predloži tudi osnutek okvirnega dogovora o delovanju vlade do konca manda.

Po Drnovškovihi besedah osnutek vsebuje dogovor o podpori vladi oz. izglasovanju zaupnice, dogovor, da se do konca manda sklene vrsta zakonskih postopkov, predvsem evropskih, ter tudi sprejem volilne zakonodaje, in to takšne, kot so jo organi LDS že podprli, tj. dvokrožnega večinskega volilnega sistema. Premier bo pogovore s predsednikoma SDS in SKD nadaljeval južni (tj. danes).

Če bo prišlo do takšnega dogovora, bo vlada nadaljevala svoje delo in dobila zaupnico, v nasprotnem primeru pa bo po Drnovškovihi besedah izglasovana nezaupnica vladi, s čimer se bo začel postopek, ki bo verjetno pripeljal do predčasnih volitev. Sicer pa Drnovšek dopušča tudi možnost, da se v omenjeni dogovor zapisače še kakšni projekti, ki so realno izvedljivi v tem času, saj jim je v interesu, da vlada v tem času naredi čim več.

Drnovšek še pričakuje, da bo predsednik državnega zbora (tj. Janez Podobnik) še danes sklical izredno zasedanje, v nasprotnem primeru pa bodo zbirali podpise poslancev za sklic izredne seje; po poslovniku DZ jih potrebujejo najmanj četrtnino, tj. 23.

Premier se je s predsednikoma SDS in SKD pogovarjal tudi o tem, kdaj razpravljati in glasovati o volilni zakonodaji: ali pred glasovanjem o zaupnici ali pozneje. Po oceni LDS ni realno, da bi o tem glasovali že pred zaupnico, saj ima svoje ustavne roke, zato menijo, da bi moralo biti glasovanje o tem v petek (tj. jutri) oz. najkasneje v soboto. Po ocenah LDS namreč ni realno pričakovati, da bi lahko v tem času že dokončali volilni zakon z ozirom na različne pripombe, ki se nanašajo tudi na okraje in druga vprašanja. So pa pravljeni v normalnem roku nadaljevati in dokončati delo na volilni zakonodaji, je še poudaril premier Drnovšek.

"V našem interesu je njen čimprejšnji sprejem," je dejal Drnovšek, ki še meni,

da je bilo doslej že dovolj izgubljenega časa in energije, pogajanji in preigravanji, zato česar je potrebno čim prej doseči čim večjo stopnjo jasnosti in razčistiti dilemo z volilnim zakonom. Po njegovih besedah je realno sprejeti zaupnico, podpisati omenjeni sporazum, v katerem bodo zapisane nadaljnje aktivnosti, zatem pa takoj nadaljevati zakonodajno delo.

Dogovor je po Drnovškovihi besedah odprt za vse stranke, vendar pa so nekatere že vnaprej zavrnile podporo vladi, tako Združena lista kot tudi DeSUS, ki kot njihov dosedanji partner podpira vlado in je pripravljen nadaljevati delo, vendar vidi večji smisel v predčasnih volitvah kot pa v nadaljevanju dela na večinskem sistemu.

Stališče SLS je znano — vlade, iz katere je izstopila, sedaj ne bo podprla — nepodporo pa je najavila SNS (tj. Jelinčičeva Slovenska nacionalna stranka). Edini dogovor je tako po Drnovškovihi besedah možen s SDS in SKD, ker želite večinski sistem in ker je zato potrebnejša še nekaj Casa. "Če se sedaj vse zaključi, bodo verjetno volitve po starem sistemu, mi pa dajemo vso možnost, da se konča postopek po novem sistemu. V njihovih rokah je odločitev za večinski sistem ali predčasne volitve po starem sistemu," je še poudaril Drnovšek.

V odgovorih na novinarska vprašanja je premier Drnovšek še pojasnil, da mu je razumljiva pozicija predsednika SLS (tj. Marjan Podobnik), ki bi mu najbrž ustrezalo, da formalno najavi izstop iz vlade in gre v združitev z opozicijsko stranko, hkrati pa pričakuje, da bo predsednik vlade čakal, kot da se ni nič zgodilo in če se bodo morda tam premislili ali kaj podobnega in bomo potem začeli preucavati situacijo. Morda je to z njegovega vidika ali z vidika njegove stranke smiseln, je dejal Drnovšek in dodal, da pa to ni smiseln z vidika predsednika vlade, zato je bilo potrebno ukrepati. Sicer pa je predsednik SLS vse ukrepe sprožil sam z najočno izstopa iz vlade, zato je bilo iluzorno pričakovati, da bo tak korak ostal brez odziva.

"Tisto, kar me je najbolj motilo v tej situaciji, je, da bi se, če ne bi sedaj nič storil, nadaljevalo nejasno stanje in morda pogojevanje, nejasna situacija, v kateri bi bilo vse odprto, tako podpora vladi kot možne povezave in volilni sistem. Vendar to niso pogoji, v katerih se da voditi vlado in v katerih se da predvideti domače ali mednarodne aktivnosti," je še dejal Drnovšek. Sicer pa je premier, kot je povedal, od predsednika SDS doslej uradno dobil le formalno pismo o izstopu ministrov SLS iz vlade. Če bi bilo to umaknjeno, potem bi bil položaj drugačen."

O sprejemu večinskega volilnega sistema — V današnji izjavi poziva Komisija Pravčnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci, naj poslanci parlementa odobrijo zakon o uvedbi večinskega sistema, trenutno pa ne kaže, da bo parlament zakon izglasoval.

Iz Cleveland in okolice

Obetač Primorski večer

V soboto zvečer bo velika dvorana SND na St. Clairju polno zasedena za vsakoletni Primorski večer, ki ga sponzorira Primorski klub. Pride več gostov iz Kanade in drugih krajev ZDA, katerim vsem izrekamo srčno dobrodošlico!

Krofi in rezanci

To soboto ima Oltarno društvo fare sv. Vida prodajo krofov in rezancev, v društveni sobi avditorija ob običajnem času. Pridite!

Tarok turnir

V soboto, 15. aprila, ste ljubitelji taroka vabljeni na turnir, ki se bo pričel ob 7. uri zvečer. Nudi se priložnost za pripravo na Veliko noč s skupnimi molitvami, branjem Sv. pisma, izpraševanjem vesti in odvezo. Na voljo bo sedem duhovnikov za osebno spoved v slovenskem ali angleškem jeziku.

Seja

Podr. št. 25 SŽZ ima sejo to nedeljo pop. ob 1.30 v društveni sobi avditorija pri sv. Vidu.

Pevski zbor Jadran

Pevski zbor Jadran vabi v soboto, 15. aprila, na koncert, združen z večerjo in plesom, v SDD na Waterloo Rd. Za rezervacije in več informacij, pokličite Betty Rotar na 216-481-3787.

Novi grobovi

Vincent H. Lauter

Dne 29. marca je umrl 93 let stari Vincent H. Lauter iz Barbertona, rojen v Sloveniji, vdovec po Mary, oče Larryja, Vincenta, Michaela, Patricie Good in Elaine Murphy, sin Karl je že pok., 21-krat stari oče, 28-krat prastari oče in 6-krat prapraprastari oče, brat Vide Bill, izredno aktiven v slovenski skupnosti v Barbertonu mnoga desetletja. Pogreb je bil 1. aprila s sv. mašo v cerkvi Sacred Heart v Barbertonu s pokopom na Sv. Križa pokopališču.

Jennie C. Sedey

Umrla je Jennie C. Sedey, sestra Emme ter že pok. Antona, Mary, Rose in Ann, teta, upokojenka Eaton Corp. Pogreb bo danes v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču.

(dalje na str. 15)

Okrogla miza o Sloveniji

Vabljeni ste nanjo v sredo, 12. aprila, zvečer ob 7h zv. Okrogla miza bo v spodnji dvorani SDD na Recherjevi ulici, sodelovali bodo konzul RSlovenije v Clevelandu Anton Gogala in člani delegacije poslovnežev, ki je lani Sloveniju obiskala. Vstopnine ni, večer se bo zaključil z družbeno srečanje. Večer organizira Slovensko ameriški kulturni svet.

Spokorna pobožnost

Postna spokorna pobožnost bo to nedeljo v cerkvi Sv. Vida, pričela se bo ob 7. uri zvečer. Nudi se priložnost za pripravo na Veliko noč s skupnimi molitvami, branjem Sv. pisma, izpraševanjem vesti in odvezo. Na voljo bo sedem duhovnikov za osebno spoved v slovenskem ali angleškem jeziku.

Rojstni dan

V pondeljek je svoj 91. rojstni dan praznoval Joseph Stariha iz Euclida, ki je še vedno zelo aktiven v slovenski skupnosti. Čestitamo in mu želimo nadaljevanje dobrega zdravja še v naprej!

Pevski zbor Zarja vabi

Pevski zbor Zarja se pripravlja na koncert, sicer združen z večerjo in plesom, ki bo v soboto, 29. aprila, v SDD na Recherjevi ulici v Euclidu. Za ples bo igral Jeff Peconov orkester. Za več informacij, kličite Vicky Kozel na 216-531-5542.

V tiskovni sklad

G. Martin Lisac, Mentor, O., je daroval \$20 v podporo našemu listu. G. in ga. Romano Vitulich, Wickliffe, O., sta tudi darovala \$20. G. Marko Tomazin, Santa Ana, Kalif., je poklonil \$20. Isto vsoto so prispevali še naslednji: Dr. Vladimir in Tea Rus, Pepper Pike, O.; g. Lud Hrovat, Seven Hills, O.; dr. Angela Chemazar, Berwyn, Ill.; ga. Anna Lekan, Cleveland, O.; ga. Josephine Debevec, Richfield, O. Ga. Eleanor Molley, Willoughby Hills, O., je darovala \$25, g. Stanley Meršol, Ph.D., Sun Valley, Kalif. pa \$30. Hvala vsem za njih podporo!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 – Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec – Publisher, English Editor
Dr. Rudolph M. Susel – Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:

Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Kosir

NAROČNINA:

Združene države Amerike in Kanada:

\$30 letno za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 letno (v ZD valuti)

Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency

Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent currency

Slovenia: \$160 per year (air)

AMERICAN HOME (ISSN 0164-680X) is published weekly for \$30 per year by American Home Pub. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 13

Thursday, April 6, 2000

O VELIČINI PAPEŽEVE PROŠNJE ODPUŠČANJA

Korak v svetost Cerkve

Kakor plaz se je vsulo na krščanski svet spravljivo dejanje, ki ga je papež Janez Pavel II. opravil pred mesecem dni med bogoslužjem v baziliki svetega Petra. Prositi odpuščanja dandanašnji je znak tistega poguma, v katerem se kažeta doslednost in predvsem čut za odgovornost, ki ga ima katoliško občestvo. Papež je s svojo prošnjo, obrnjeno Bogu in ljudem dobre volje, naj se Cerkvi odpustijo vse nepravičnosti, ki jih je zagrešila v svoji dvatistoletni zgodovini (katera institucija je bila zmožna preživeti vse to obdobje?), od nasilja inkvizicije in križarskih vojn do diskriminacij Judov in žensk, prevzel na rame ustanove, ki jo predstavlja, odgovorno dejanje, ki bo prešlo v zgodovino kot korak k svetosti Cerkve.

Zavedanje, premočrtno in razumljivo, da je občestvenost Cerkve sestavljena iz ljudi, zmožnih zmot in napak, ne priča o tisti nadutosti, ki so jo katolištvu naprtili nasprotni tabori, marveč o odprtosti k tretjemu tisočletju, k novi evangelizaciji, ki se začenja z novim krstom. Tak krst je sveta Cerkev doživel v nedeljo, 12. marca. In to ravno v času, ki je za kristjane čas pokore, prenavljanja, odpovedovanja in predvsem pripravljanja.

Ali ni to bil (po Rebuli povedano) "korak apostolskih sandal", ki je zaznamoval delovanje Cerkve v prihodnje? Ni to bil "mea culpa", izrečen iz najgloblje vere, in obenem prispevek k odrešenjskemu klicu človeštva, ki danes naravnost joče po spravi? In končno: ni to bil neizpodbitni dokaz o tem, da je dejanja Cerkve vodil On, ki ga edinega častimo kot Boga in Stvarnika?

Katera drža je bolj krščanska kot kesanje in priznanje grehov? Če je bila to zmožna storiti vodilna institucija verskega življa, je bli to epohalen zgled krščanskega življenja; tistega življenja, ki se z grehom spopada dan na dan in ki se dobro zaveda, da je greh izkušal tudi trdne temelje Cerkve, pod krila katere se občestvo združuje. Katoliška Cerkev je s tem dejanjem izbrala življenje in pričala o močni prisotnosti v tem razkristjanjenem stvarstvu. Pripravljena je stropiti v novo tisočletje, ozaveščeno, da zna hudi duh skušati tudi najmočnejše. In skušnjavam, ki se jim cerkveni dostojanstveniki (ljudje so kljub vsemu še bili) niso znali upirati, so zapisali svoj konec. Oscar Wilde je nekje zapisal, da je najboljši način, kako se upreti skušnjavi, ta, da se ji predaš. Obstaja pa še neki drugi način, ki ga je znala Cerkev s tem svetniškim papežem na čelu uresničiti v svoji polnosti. Zavedanje. Kesanje. Odpoved. Ta trdni sklep Cerkve, da

se "nikoli več" ne bodo dogajale stvari, ki niso v skladu z evangelijskim duhom, je povračilo vsem tistim, ki so zahtevali, naj Cerkev prizna že enkrat hudobe, ki jih je naredila. Hudobe? Recimo raje zmote. Zgrešene interpretacije ljudi, ki so se takrat znašli na odgovornih mestih. Toda kdo bi o tem sodil? Kdo bi imel sploh pravico soditi?

Cerkev je s svojo prošnjo po odpuščanju globoko zaoralna ledino krščanstva, preverila svojo stavbo, neideološko in nestrankarsko, le Človeško in Božje. In kdo bi temu oporekal? Temu dejanju, evangelijskemu in jubilejnemu, ki bo za naslednjo dobo ključ delovanja katolištva in krščanstva na sploh. Saj bo sedaj Cerkev rasla v Božjih rokah, očiščena človeških grehov in pripravljena s srčnostjo stopiti na pot do Kanaana večnosti.

In negativni vtisi?

Zaznal sem jih le na neki zasebni slovenski televizijski postaji, češ da je bilo to politično dejanje, ki kaže samo na dopadljivost in strategijo Cerkve. Da je ta antieshatološki glas mogel priti iz razduhovljene Slovenije, postkomunistične in vsegadopuščajoče, tudi proticerkevih gonj, ki se jih spominja iz časov enoumja! A da bi se ta slovenska srenja zavedala, česa vsega je bila zmožna Cerkev v časih, ko se Slovenija zanjo ni zmenila, tega ne. Boleča rana za redko slovensko krščanstvo.

A očitki niso držali. Držali bodo šele, ko bo kaka druga institucija preživila dva tisoč let kljub Grehu.

David Bandelli

Novi Glas, Trst/Gorica, 23. marca 2000

DUŠAN MARŠIČ

Eastlake, Ohio

Glasba: možganska telovadba

Gre pač za nasvet staršem, katerih otrok se bira rad učil na eni ali drugi glasbeni instrument. No, za igranje kakršenekoli instrumenta je potreben najprej talent, potem pa disciplinirano vadenje vsaki dan. To je predpogoj za učinkovito učenje in izpolnjevanje.

Hitro delovanje možganskih celic je vsekakor nujno za dobro in hitro obvladovanje tehnik pri igranju. Saj oči preberejo noto in možgani morajo zaznati ime dotične note ter dati komando prstom, da pravilno izvedejo pritisk na tipko. Pri pihalnem instrumentu obenem ugotovijo dolžino note, da pljuča izvedejo pravilno uporabo zraka. Vse to je vsekakor komplikirana dejavnost, ki se pa s pridnim vadenjem kar poenostavi.

Da ugotovimo, ali ima otrok posluh, mu lahko zapojemo kakšno lahko otroško pesem, da jo ponovi. Pri tem ugotovimo, kakšen je njegov posluh. Brez posluha ne moremo peti niti igrati.

Inštrumente, pri katerih otrok ne potrebuje pihanja (klavir, kitara, boben, harmonika) lahko začne igrati že v zgodnjih letih, ko je denimo 6 ali 7 ali 8 let star. Pihalne inštrumente pa lahko začnejo pri 9 letih ali dalje, ko imajo že zadostno razvita pljuča, in tudi prsti na rokah so v večini primerov zadosti dol-

gi, da dosežejo tipke na klarinetu, flavti, trobenti in saksofonu.

Nakup inštrumenta je tudi važna zadeva. Vsaj za začetek bi svetoval inštrument, katerega se lahko kupi najceneje na tkim. "garage sale". Edino kar moramo ob nakupu ugotoviti, je, da inštrument, kot npr. leseni klarinet ali oboa, ni počen. Pa so to le profesionalni inštrumenti, kajti so šolski inštrumenti iz plastike.

Za začetek je vsekakor priporočljivo rabljeni inštrument, ker je cenejši in se bo z njim otrok naučil, kako ravnati z njim.

Pri nakupu inštrumenta svetujem izdelke ameriških ali francoskih družb, kot so: Selmer (Bundy), La Blanc Vito, Gemeinhardt, Artley, King, Conn, Armstrong. Ker je sedaj na trgu veliko izdelkov z Japonske, Tajvana, celo Kitajske, vam povem, da so verjetne težave, ko pride potreba po popravilu, kajti se ne dobi tako enostavno nadomestnih delov. Drugače je z inštrumenti, ki so izdelani v ZDA ali Franciji.

Da igranje inštrumenta koristi otroškim možganom je dokaz, da so na Japonskem ugotovili, da otroci, ki igrajo vsaj štiri do pet let glasbene inštrumente, veliko bolje delajo z računalniki kot otroci, ki so brez glasbenih vaj. In zato na Japonskem zahtevajo, da se otroci, ki so starci

+Agna Javornik

WASHINGTON, D.C. - V nedeljo, 2. aprila, je v washingtonski bolnici umrla Agna Javornik, v starosti 86 let. Zadela jo je možganska kap. Rojena je bila 19. februarja 1914 v Ljubljani, v Voduškovi družini, v kateri je bilo 14 otrok. Poročila se je 7. julija 1936 s pisateljem Mirkom Javornikom, ki je umrl 1. maja 1986.

Njen brat je bil znani slovenski duhovnik Vital Vodušek, župnik slovenske fare v San Franciscu. Zaposlena je bila 31 let v Kongresni knjižnici v Washingtonu, vse do upokojitve leta 1998, ko je bila stara 84 let.

Pokojna Agna Javornik zapušča hčerki Agno in Alenko por. Pfeifer v New Yorku, sina Mirka v Severni Karolini, štiri vnuke in dva pravnuka.

okoli deset let, začnejo učiti in vaditi enega ali drugega glasbenega inštrumenta.

Starši, če bi želeli kakšne dodatne nasvete ali pojasnila v zvezi z vsem tem, tudi glede nakupa ali izbire inštrumenta za vašega otroka, me lahko poklicete na tel. št. 440-946-4037, ali mi pišite na naslov: Dušan Maršič, 879 Rokeby Rd., Eastlake, OH 44095.

Pevski zbor Jadran praznuje letos 80 plodovitih let

CLEVELAND, O. - Po mlad je tu in nam obeta lepe in sončne dni, saj se vse prebuja iz zimskega spanja. Vsi ste lepo vabljeni na koncert pevskega zbora Jadran, ki letos praznuje 80 plodovitih, nepreklenjenih let. Koncert bo v soboto, 15. aprila, v SDD na Waterloo Rd. Zbor je pod vodstvom Fred Ziwiča, čigav orkester bo igral tudi za ples po koncertu.

Večerja bo servirana v spodnji dvorani SDD od 5. pop. do 6.30 zvečer, nastop se bo pričel ob 7h, sledil mu bo ples. Vstopnice so na razpolago za \$18, dobite jih pri članih, ali pa poklicite Betty Rotar, predsednico zobra, na tel. 216-481-5187.

Poleg večjega števila prijavljenih slovenskih narodnih in drugih pesmi, boste letos uživali tudi ob vstopu folklorne skupine Kres. (dalje na str. 11)

PAUL BORŠNIK

Perry, Ohio

Beli romar

Ves predpretekli teden smo spremljali papeža Janeza Pavla II. na zgodovinskem romanju po Sveti deželi. Videli smo ga, upognjenega starca, kako je z drsajočimi koraki obiskoval kraje, za vselej povezane z njegovo Cerkvio, in pri tem oznanjal večni evangelij ljubezni, strpnosti, obžalovanja, sprave in odrešenja.

Vsak dan je bil počasnejši, ta beli romar; vsak dan se nam je zdelo, da se bo zdaj zdaj sesedel, in vsak dan nam je bil bolj pri srcu. Stal je na gori Nebo in gledal v Sveti deželo s kraja, kjer jo je prvič videl tudi Mojzes; obiskal je dve plitvini na reki Jordan, na eni katerih je bil verjetno krščen Jezus Kristus; pridigal je na isti gori kot Kristus, obiskal Njegovo rojstno votilino in smrtni kraj, molil v dvorani zadnje večerje... Vse to pa v duhu velike misije obžalovanja in priznanja resničnih in domnevnih grehov Cerkve, kateri stoji na celu.

Tako je ta beli romar, kot nekakšno spravno jaganje, prevzel nase vse pretekle zablode, od Galilea do Husa, od križarskih vojn do 30-letnega klanja, od

inkvizicije do papeške nemoci ob uničevanju modernih Židov. Šibila so se njegova ramena in tu in tam se je dobesedno video, kako ga teži breme preteklosti. Pa je pri tem prenesel vse; vse uglajene, v diplomatski jezik zavite besede, četudi očitke in kritike, vse čaščenje dolžno njegovemu položaju in vse neizrecene obtožbe na račun njegovega gospodstva.

Židje so ga prepričevali o svojih stališčih, Palestinci so ga divje pozdravljeni kot prvega, ki jim priznava njihovo državnost (njegovega govora v begunske taborišču pa niso prevedli); muslimanski verski predstavniki so ga naravnost nadrlji in redki krščanski prebivalci Svete dežele so se upravičeno vpraševali, kdaj bo ta svetniški človek dosegel tisto kritično točko, ko bo raztrgal svoja oblačila in vzkliknil: nehajte vendar, ta burka je stara že tisoč let.

On pa je mirno prešel na tegobe modernega sveta: obiskal je palestinsko begunske taborišče, sporne točke v svetem Jeruzalemu in slednjič vstopil v mrtvasko resne, mrzle, s skalami obložene dvorane Yad Va-shema, židovskega svetišča njihovim mrtvim med holo-

kavstom v Hitlerjevi Evropi.

Tja je prišel, obložen z vsemi očitki na račun svojega predhodnika Pija XII. in priznal, da je v tistem svetem kraju molk edino primerno dejanje spričo spomina na trpljenje milijonov, ki so končali v plinskih pečeh.

Toda prav v tistem zgodovinskem molku se mu je primeril tudi najganljivejši trenutek njegovega romanja: med domačini iz rojstnega kraja Wadovice, ga je pozdravila tudi starejša gospa s svojo zgodbo: kot izgubljenega židovskega otroka jo je našel zunaj vasi, ko je begala pred nemškimi nasilniki in jo "stuporamo" prinesel v samostan k poljskim nunam, kjer si je rešila življenje. Krog je bil sklenjen: Karl Wojtila je priomal nazaj v rojstno vas ...

Ko se je njegovo letalo spet dvignilo v sredozemsko nebo in usmerilo krila proti večnemu Rimu, je bilo vsem očito, zakaj je združba, ki jo vodi ta človek – skala, ki je peklenška vrata ne bomo premagale... in nekje, prav na dnu, je kot drobna lučka utripala misel: Karl Wojtila ... Slovan.

Vsa ta "postna" premišljevanja pa, pomembna kar so, človeka nujno prilejajo na sled nekega drugega "romarja". Dober mesec pred papeževim obiskom Svete dežele, se je slovenski predsednik Milan Kučan podal na romanje na sever in tam v vzdušju, ki naj bi bilo prav tako vzdušje sprave in obžalovanje, vrgel rokavico v obraz vsem, ki so se vdajali sanjarjenju o spravi sloven-

Zbor Jadran vabi (nadaljevanje s str. 10)

Jadran ima za seboj bogato zgodovino, z mnogimi koncerti in operatami ter nastopi v drugih krajih ZD in Kanade, pri tem tudi v Sloveniji. Svojčas je bil zbor zelo močan po številu glasov, kar potrjuje zborov zapisnik, a mnogih pevcev in pevk žal ni več med nami. Posebna praznina je pri moških glasovih.

V zadnjem letu je zbor izgubil prizadavnega pevca Don Gorjupa, zelo družabnega človeka in solidnega pevca, ki ga vsi močno pogrešamo. Naše sožalje izrekamo tudi na tem mestu njegovi ženi Dorothy ter ostali družini.

Jennie Zakrajšek

V DRAG IN LEP SPOMIN

Ob peti obletnici smrti našega ljubljenega moža, očeta, starega očeta in svaka

JOŽE VOLČJAK

ki je v Gospodu zaspal dne 7. aprila 1995.

*Ni te več na vrtu ne v hiši,
nič več se tvoj glas ne sliši.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.
Če lučko na grobu upihnil bi vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.
Solza, žalost, bolečina
Te zbudila ni,
tiha nema je gomila,
kjer počivaš Ti.*

Počivaj v miru! Ostal nam boš v lepem spominu.

TVOJI ŽALUJOČI:

žena: Ivanka roj. Kosmač
hčerki: Marija por. Štepec in Jožica por. Cerer
dežeta: Tomaž in Jože
vnuki: Joško in Janko Štepec ter Joško Cerer
vnukinja: Kati Stepec ter Gabriela Cerer
ter ostalo sorodstvo v Ameriki in Sloveniji.

Javni razpis za programe v kulturi za leto 2001

Ljubljana – Ministrstvo za kulturo je pripravilo vsakeletni razpis za zbiranje predlogov za financiranje in sofinanciranje kulturnih programov in projektov. Razpis za programe in projekte, ki jih bo država (so)financirala v letu 2001, je mogoče najti na spletnih straneh ministrstva za kulturo na naslovu: <http://www.gov.si/mk>.

Zbirali bodo predloge z naslednjih področij: književnost, uprizoritvene umetnosti, vizualne umetnosti, knjižničarstvo, kulturne dejavnosti manjšin in priseljencev, kulturne dejavnosti Slovencev po svetu, raziskovalne dejavnosti, investicije in investicijsko vzdrževanje, muzealstvo, arhivarstvo in varovanje kulturnih spomenikov.

Okvirna vrednost razpisanih sredstev za tovrstne programe in projekte za prihodnje leto naj bi znašala okrog 18,5 milijarde tolarjev. K temu je treba dodati še javni razpis sklada za ljubiteljsko kulturno dejavnost in razpis za stipendije na področju kulture – oba sta bila objavljena hkrati z osrednjim razpisom – ter razpis Filmskega sklada RS.

Predlagatelji bodo morali vloge predložiti ministrstvu na predpisanih obrazcih do 17. maja letos.

Za objavo nas je prosil konzul v Clevelandu Anton Gogala. Gotovo je že pri vsaki kulturni ustanovi med nami kdo, ki zna uporabljati internet in lahko poišče zgoraj navedeni naslov ministrstva za kulturo. V kolikor bi pa imeli dodatna vprašanja oz. želeli pojasnilo / več informacij, se lahko obrnete na konzulat na tel. 216-589-9220 ali po faxu na 216-589-9210. Kakor pri Ohio Arts Councilu in drugih podobnih ustanovah, do morebitne finančne pomoči pridejo tiste organizacije ali posamezniki, ki se zanjo zanimajo, nič ne dobijo tisti, ki prošnje ali projekta niso pripravljeni pravočasno posredovati.

Ur. AD

Zgovoren molk

Družina, 26.3.2000 – Avstrijski državni radijski postaji v Celovcu (ORF Klagenfurt) sem 10. januarja 2000 poslal takšno pismo:

"Koroški prijatelji so me obvestili o vaši današnji slovenski radijski oddaji, v kateri je vaš novinar – imena ne poznam – koroškemu duhovniku gospodu Marketzu postavil vprašanje o tem, kdaj se bo slovenska Cerkev opravičila, ker je škof Gregorij Rožman med vojno blagoslavil orožje fašističnih okupatorjev.

Z medvojnim delovanjem in dejanji ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, vašega koroškega rojaka, se ukvarjam že skoraj deset let. Večkrat sem natančno pregledal in analiziral povojni kazenski postopek, ostro obtožbo in obširno kazensko sodbo Vojaškega sodišča IV. armade z dne 29.8.1946, večkrat pregledal obsežne kazenske spise in v njih zbrano gradivo proti škofu Rožmanu.

V tem obremenilnem gradivu ni nobene listine, pričevanja ali podatka o tem, da je škof Rožman blagoslavil orožje okupa-

Zaključek je jasen.

(dalje na str. 16)

Slovensko olimpijsko odstevanje do Sydneyja

Uspela s kroglo in čopičem

Kar vrsto izjemnosti lahko pripisemo Mileni Usenik, rojeni Bločanki, ki se je šolala in hodila v službo v Ljubljani, zdaj pa stanuje in dela v Logatcu, zelo rada pa preživlja poletje v Istri. Njena izjemnost je zlasti v tem, da se je imenitno uveljavila kar na dveh področjih – kot športnica in umetnica.

"Da, res bi lahko rekla, da imam dve življenji," je razmišljala te dni, ko smo se z njo pogovarjali predvsem zato, da bi obudili olimpijske spomine na Melbourne 1956.

"Sprva je vsa moja pozornost ob osnovnih dnevnih obveznostih veljala športu, risanje pa je bil moj prvi hobi, pozneje pa se je obrnilo; vse bolj sem se posvečala slikarstvu, s športom, točneje joga, pa samo še bogatim svoje življenje."

Kot 22-letnica je kot prva slovenska športnica sploh nastopila v Avstraliji, štiri leta pozneje je bila olimpijka še enkrat – v Rimu. Njena specialnost je bilo suvanje krogle. Na igrah v Avstraliji je bila druga metalka v Jugoslaviji (in tudi v Sloveniji), kajti

tedaj je še nebitveno zaostajala za drugo Ljubljancanko, izkušenejšo Nado Kotlušek, ki je doživelova svoj olimpijski krst že v Helsinkih 1952. Ker je med kvalifikacijami v Melbournu v metalni krog izmed obeh prva vstopila Usenikova, ji pač gre sloves prvega slovenskega ženskega štarta v Avstraliji.

"Že potovanje je bilo za vse nas enkratno, saj smo leteli na zeleno celino z Dunaja prek Aljaske, Havaje in Fidžija, nazaj pa prek Darwina, Bangkoka in Karačija do Münchna. Zame, ki sem že od nekdaj uživala v barvah, je bil še zlasti nepozaben postanek v Honolulu, kjer so nas pričakali uslužbenci letališča v rumenih uniformah z viličastimi dežnikami (deževalo je!), za dobrodošlico pa so nas obdarili – kakor je na Havajih običaj – z venci suhih cvetlic posebno izrazitih barvnih odtenkov," pripoveduje.

Zanimivo je, da je o avstralskih izkušnjah tedanjih slovenskih olimpijev izšla tudi posebna knjižica. Naslov ima Videla sva Melbourne, pripravili pa so jo pri Slovenskem poročevalcu

na temelju pripovedovanja Milene Usenik in Stanka Lorgarja. Tretje naše olimpijske 1956 o njenih vtisih namreč ni bilo možno spraševati. Nada Kotlušek je po tekmovanju zapustila ekipo in za vedno ostala na zeleni celini. Tam jo je čakal fant ... "Nikdar več je nisem videla, pove sogovornica.

Milena Usenik je začela v gimnazijskih letih športno pot kot telovadka pri Partizanu Narodni dom. V mnogoboju so bile tedaj tudi atletske discipline, ona pa je zlasti daleč in po naravi tehnično dovršeno suvala kroglo. Tako so postali nanjo pozorni atletski trenerji.

Ni pa marala "prestopiti", saj je bila telovadbi predana z dušo in telesom. Pa se je nato vendar zgodilo. Ko so ji doma pred maturo – zaradi osredotočenosti nanjo – prepovedali večerne telovadne treninge, se je precej zredila (trenutno je spet vitka kot nekoč!), tako da so jo po vrnitvi telovadke začele gledati nekako postrani.

V spremenjenih razmerah je sprejela ponudbo znanega atletskega strokovnjaka dr. Jožeta Šurma, ki jo je s kroglo popeljal na vrh. Njen najboljši dosežek 15,10 m je bil takrat rezultat visoke mednarodne ravni, kar kažejo tudi njene uvrstite: 9. na OI 1956, 10. na EP 1959, 12. na OI 1960, 3. na univerziadi 1957, 15-krat reprezentantka Jugoslavije, štirikrat državna prvakinja.

Športu se je zapisala tudi po izobraževalni poti, saj je diplomirala najprej na višji in nato visoki šoli za telesno kulturo, bila nekaj let pedagoginja, a se je hkrati vendarle vse bolj nagibala k slikarstvu.

Kar je bilo nekoč ljubiteljstvo, je zanjo postajalo čedalje bolj poslanstvo. Diplomirala je še na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in leta 1958 študij končala s slikarsko specialko pri prof. Gabrijelu Stupici.

Nekaj let je učila likovno kompozicijo, a nazadnje postala svobodna umetnica. Tako se je lahko vsa predajala slikarstvu. Toliko laže, ker je stanovski kolega, uveljavljeni slikar Emerik Bernard, postal tudi njen življenjski sopotnik.

Usenikova sicer še spremlja šport, a le obrobeno, saj zavzeto slika in razstavlja. "Slikarko Mileno Usenik štejemo med tiste slo-

Strokovno izpopolnjevanje učiteljic in učiteljev iz ZDA in Kanade

Sledče sporočilo nam je posredoval g. Anton Gogala, konzul Republike Slovenije v Clevelandu s prošnjo za objavo.

Ur. AD

Spoštovani,

Sporočamo vam, da bomo avgusta 2000 nadaljevali s strokovnim izpopolnjevanjem za učiteljice in učitelje slovenskega jezika in kulture iz ZDA in Kanade, ki ga bosta pripravila in financirala Ministrstvo za šolstvo in šport ter Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pri Ministrstvu za zunanje zadeve.

Strokovno izpopolnjevanje bo potekalo predvidoma v času med 18. in 27. avgustom 2000, udeleži pa se ga lahko skupno 18-20 udeležencev iz obeh držav.

Vsi zainteresirani naj ob prijavi za strokovno izpopolnjevanje navedejo: rojstni datum, formalna izobrazba, naslov, telefon, dosedanje delo na področju poučevanja slovenščine, naziv šole, kjer poučujejo, koga poučujejo, kakšno znanje imajo učenci, katere učbenike uporabljajo za delo ter motiv za udeležbo na tovrstnem izobraževanju.

V kolikor bo število prijav preseglo največje možno število udeležencev, bodo imeli prednost tisti, ki se prijavljajo prvič.

Prijave nam, prosimo, pošljite najkasneje do 3. maja 2000 na naslov: MZZ, Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu:

Ministrstvo za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana, Slovenija

Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Prosimo vas, da učitelje tudi obvestite, da si bodo morali 20% stroškov letalske vozovnice kriti sami, vse ostalo – stroške bivanja, strokovnega programa in 80% letalske karte (ekonomski razred) – krijeti organizatorja. Letalske karte si morajo udeleženci priskrbeti sami, Urad pa bo denarna sredstva nakazal na veleposlaništvo.

Min. za šolstvo in šport

Min. za zunanje zadeve
Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Alenka Taštanosa
Državna sekretarka

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana, Slovenija
Fax (iz ZDA): 011-386-61-1782296

Min. za zunanje zadeve

3600 Slovencev se je udeležilo volitev Narodnega sveta koroških Slovencev

- Volitve so bile druge in sicer prvič od 1995
- Izid uradno potrjen v petek, 25. marca
- Bernard Sadovnik postal novi predsednik s kar dvotretjinsko večino
- Sadovnik premagal Karla Smolleja, ki je že oddal politične funkcije novemu vodstvu

Izid volitev novega predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) je bil jasen: globaški podžupan Bernard Sadovnik je dobil dvotretjinsko večino. Zmagal je v vseh podjunkih občinah, zunaj Podjune pa v volilnih okoliših Celovec, Sele, Šentjakob v Rožu in Vrbsko jezero-Rožek. V občini Globasnica je dosegel 93,18% (533 glasov). Tudi Karel Smolle je zmagal v svoji domači občini – Bistrica v Rožu. Dobil je 74 glasov oz. 60,16%. Uradno je bil izid volitev potrjen 25. marca.

Volilna udeležba je bila sicer za četrtnino nižja kakor na prvih neposrednih volitvah leta 1995, na katerih se je poslužilo volilne pravice nad 4500 koroških Slovencov in Slovencev. Kljub temu pa so tudi druge neposredne volitve Narodnega sveta ponovno potrdile, da imajo v narodni skupnosti prizadevanja za neposredno demokracijo trdno osnovno.

Pred petimi leti je bila sicer evforija precej večja, temu primerno pa tudi pričakovanja. Tokrat tega ni bilo čutiti. Nasprotno: nekateri so odkrito priznali, da se njihova pričakovanja, ki so jih imeli na prvih volitvah, niso izpolnila. Pričakovati je bilo, da bo to tudi zelo močno vplivalo na število volilnih udeležencev. Ali kot je pred nekaj tedni dejal dosedanji predsednik NSKS Rudi Vouk v pogovoru z novinarji: "Upam, da se bo tokrat udeležilo volitev med 2000 in 3000 pripadnikov narodne skupnosti."

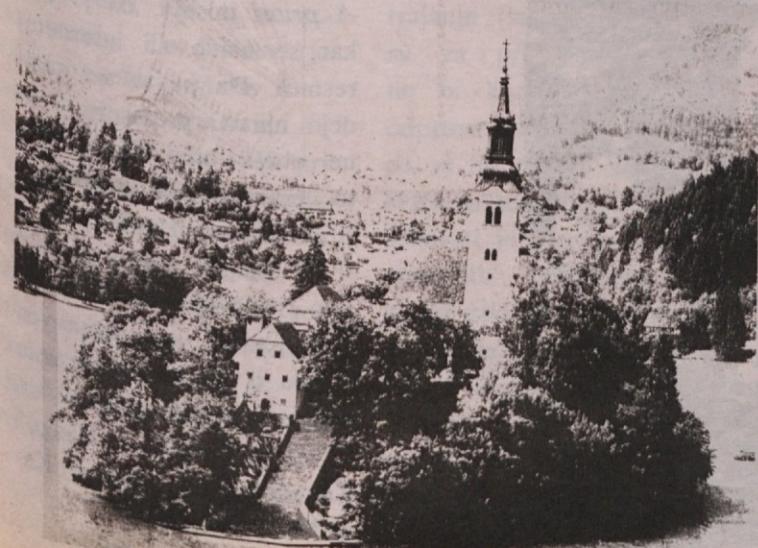

Bernard Sadovnik

IZID VOLITEV je presegel Voukovo upanje: volitev NSKS se je udeležilo nad 3600 koroških Slovencov in Slovencev. Rezultat gotovo ne daje povoda za evforijo, bil pa je proti pričakovanju dober. Predvsem pa predstavlja solidno osnovo za uspešno narodnopolitično delovanje v naslednjih štirih letih.

Zelo jasno je izpadla odločitev glede novega predsednika NSKS. Globaški podžupan Bernard Sadovnik je zmagal z več ko dvotretjinsko večino. Glavni delež glasov je prejel v Podjuni, kjer je zmagal v vseh volilnih okoliših. V volilnih okoliših izven Podjune je dobil večino glasov v Šentjakobu, Rožku-Vrba in v Celovcu, v Selah pa je bil za en glas pred svojim sotekmecem Karlom Smollejem. Karel Smolle je dobil večino v Bistrici v Rožu, Bekštanju, Bilčovsu, Bistrici na Zili in v Borovljah.

Janko Kulmesch
urednik Našega tednika Celovec, 24. marca 2000

Narodu zvesta ustanova

Pri Slovenski matici novo vodstvo

Na občnem zboru članov Slovenske matice v sejni dvorani v Ljubljani, v sredo, 1. marca, je bil izvoljen in potrjen 20-članski Upravni odbor, ki mu vnovič predseduje prof. dr. Joža Mahnič. Med njimi je sedem akademikov SAZU ter trije v slovenskem prostoru uveljavljeni književniki (Drago Jančar, Jože Snoj in Marko Kravos).

Da je bila knjižna in društvena dejavnost v preteklem letu izjemno razgibana, je bilo razpoznavno iz predsednikovega sporočila. Poleg 16 naslovov knjig so se vrstila srečanja, predavanja ter znanstveni posveti od enega do več dni.

O dejavnosti Slovenske matice sproti obvešča njen redni Glasnik. Najnovejša številka je dvojna, vsebuje pa vse referate s Slodnjakovega simpozija in Čermeljevega srečanja.

S častitljivo ustanovo Slovenska matica so povezana imena znatenih Slovencev – pisateljev, pesnikov, zgodovinarjev, filozofov. V Enciklopediji Slovenije bremo, da je Slovenska matica vseslovensko založniško, znanstveno in kulturno društvo, beseda "matica" da je prvi uporabil O. Caf, ko je 19. februarja 1845 v Novicah poročal o prizadevanju A. M. Slomška za ustanovitev takega društva.

"Leta 1851 ustanovljena Mohorjeva družba se je 1860 preuredila v cerkveno bratovščino ter se razvila v vseslovensko versko-kulturno ustanovo. Leta 1863 so se začele priprave na ustanovitev Slovenske matice. V njih so bili posebej dejavnji mariborski Slovenci.

Dne 1. decembra sta J. Bleiweis in L. Toman predložila kranjskemu deželnemu predsedniku prošnjo za odobritev društva in pravil. Cesar Franc Jožef I. je 4. februarja 1864 dovolil SM za vse slovenske pokrajine ... Namen društva je bil 'skrbeti po svoji moći, da bi se širilo izobraževanje slovenskega naroda in da bi se torej podpiralo slovensko slovstvo'; izdajalo

(dalje na str. 14)

Novi predsednik NSKS Bernard Sadovnik za koroški NAŠ TEDNIK o svojih gledanjih in načrtih

"Vabim vse k sodelovanju"

Pogovor je vodil urednik
Našega tednika
Janko Kulmesch

Izid volitev (ob tem pogovoru) je sicer še neuraden, vendar ni nobenega dvoma, da boste novi predsednik NSKS. Vaš prvi komentar?

Poudariti hočem, da sva k uspehu volitev NSKS prispevala skupno s Karlom Smollejem. Dejstvo, da sta nastopila dva predsedniška kandidata, je brezdvomno prispevalo k nepričakovano dobri volilni udeležbi. Izid volitev pa tolmačim tako, da si pripadniki narodne skupnosti jasno želijo večje vključevanje dejavnikov na bazi v odločitve vodstva organizacije. Zato bom kot prvi korak izvedel pogovore po občinah, kjer naj bi skupno s krajevnimi dejavniki izdelali katolog vsebinskih prioritet. Želje in zahete, ki jih bo definirala baza, bodo zame nalog za moje delovanje.

Na drugi strani hočem prispevati k temu, da se bo dialog med osrednjima organizacijama nadaljeval tako, kakor ga je začel moj predhodnik mag. Rudi Vouk. Samo s skupnim nastopanjem obeh osrednjih organizacij lahko vsebinsko uspešno izzivamo koroško deželno in dunajsko zvezno vlado. Mislim, da ima zvezna vlada ravno sedaj možnost dokazati, da hoče urešniti pravice, ki so nam zagotovljene predvsem po 7. členu avstrijske državne pogodbe.

Na vsak način pa vabim tudi vse tiste, ki mi niso zaupali svojega glasu, k sodelovanju. Kot majhna narodna skupnost si ne moremo privoščiti, da bi izključevali naše prizadevne funkcionarje. Zato se zahvaljujem vsaki posamezni kandidatki in kandidatu, ki so bili pripravljeni kandidati za ZNP. Njihova pravljeno je merodajno prispevala k uspešnemu izidu volitev.

Kakšne so vaše osebne vsebinske prioritete?

Moja osebna prioriteta je prav gotovo hitra zakonska ureditev glede otroških vrtcev in da se po 23-ih letih končno docela izvede to, kar določa zakon o narodnih skupnostih. V drugem koraku pa hočem, da pride do novelizacije tega zakona in da se zagotovi

delovanje naših stalnih ustavnov, predvsem tudi na medijskem področju. Nadalje vidim ravno za dvojezično ozemlje velik izziv in velike možnosti v pristopu Slovenije k EU. Pričakujem, da se bo Slovenija zavedala svoje odgovornosti za zamejstvo.

Vašemu predhodniku Vouku je uspelo vzpostaviti Koordinacijski odbor (KOKS) s korektivom. Boste nadaljevali s to politiko?

Vesel sem, da je prišlo do pozitivne KOKS s korektivom. Mislim, da je izid volitev NSKS jasno dokazal, da večina pripadnikov narodne skupnosti hoče notranje-slovenski dialog in enotno nastopanje nasproti deželni in zvezni vladi.

Kako gledate na sodelovanje koroških Slovencev na proslavi ob 80-letnici plebiscita?

Stoodstotno stojim za sklepom razširjenega KOKS. Pripravljen sem za sodelovanje pod pogojem, da se po 80-ih letih končno izpolni predplebiscitna obljuba koroškega deželnega zbora in da tudi v glavah deželnih politikov končno padejo meje. Koroški politiki morajo biti sposobni spregledati, da ima Koroška zaradi slovenske narodne skupnosti velike možnosti v obmejnem področju – sploh v času, ko se Slovenija pripravlja na polnoverno članstvo v EU.

Trenutno ste še tajnik Enotne liste (EL). Boste sedaj oddali to funkcijo?

Da. Politično funkcijo v predsedstvu EL bom oddal takoj po uradni ugotovitvi osrednje volilne komisije, da sem bil izvoljen za predsednika NSKS. Zavadam se, da zahteva moja nova funkcija delovanje na širši bazi in da je treba to delo opravljati s polno vnemo in profesionalno.

Ste se že odločili, koga boste predlagali za predsedstvo?

Za sestav predsedstva se bom odločil, ko bo znan uradni izid volitev za ZNP. Na vsak način pa hočem upoštevati mešanico med izkušenimi politiki in zastopniki mlajše generacije. Zame pa bo tudi odločilno, da bo svetovalni gremij, ki sem ga v glavnem že predstavil pred volitvami, vključen (dalje na str. 14)

Nova totalitarna družba in uničenje Jugoslavije

Smešna angleščina in nenatančni citati

Tom Ložar

Op. ur. AD: Tom Ložar je Kanadčan slovenskega rodu in aktiven član Družbe za slovenske študije, na katerih letnih zborovanj je nekajkrat sodeloval. Tu gre za ponatis njegove osterocene knjige, ki je izšla o razpadu bivše Jugoslavije.

Emil Vlajki: *The New Totalitarian Society and the Destruction of Yugoslavia*, Legas, 195 str., 22 dolarjev

Emil Vlajki, nekdanji profesor na sarajevski univerzi, nekdanji sopredsednik Rdečega križa v Sarajevu, nekdanji kdo ve kaj se, je danes begunec v Kanadi in je ravnokar izdal knjigo *The New Totalitarian Society and the Destruction of Yugoslavia*. Menda profesor Vlajki govoril odlično francoščino in morda je njegova knjiga v francoščini, *Les Misérables de la modernité*, vredna branja, toda njegova angleščina je tako šibka, da če bi jo pisal moj študent, bi mu jo že po prvi strani vrnil.

Bernard Sadovnik

(nadaljevanje s str. 13)

čen v redno delovanje NSKS.

Boste kot predsednik NSKS ostali še naprej globoka župan?

Seveda. Zame je obvezno, da sem v funkciji za NSKS zasidran tudi v domači občini.

Z Vami je postal predsednik NSKS zastopnik mlajše generacije. Pomeni to, da se je čas za starejšo generacijo političnih funkcionarjev iztekel?

Generacijska spremembra je bila potrebna. Kljub temu so zame nasveti dolgoletnih izkušenih funkcionarjev in predhodnikov pomembni in jih zato na vsak način hočem vključevati tudi v razpravo. Še posebej velja to za moja predhodnika dr. Matevža Grilca in Nantija Olipa ter za Karla Smolleja, ki je kot državni poslanec dosegel izredne uspehe. Naj omenim samo Dvojezično trgovsko akademijo, slovensko televijsko oddajo "Dobr dan, Koroška" in povisanje finančnih podpor.

NAŠ TEDNIK

Celovec, 24. marca 2000

Profesor ima tudi – kako naj temu vladljivo rečem – težave s citati. Na primer, na strani 172 pravi, da je L. H. Rockwell reklo sledeče: "NATO je tožnik, tožilec, sodnik /brez vejice/ porota, in rabelj, zato ker NATO plača račune."

Opomba pod črto nam sicer ne pove, od kod natančno je citat vzeti, vendar sem ga vseeno našel. Hvala Bogu za internet! In izkazalo se je, da je Rockwell reklo le sledeče: "NATO je sodnik in porota, zato ker NATO plača račune." Saj je že imel dober citat, zakaj ga je še izboljšal?

Smešna angleščina in nenatančni citati – vsega tega mrgoli – so le začetek mojega seznama težav, a zakaj sploh pisati o tako absurdni knjigi? Iz dveh razlogov: predgovor sta napisala kanadska profesorja politike in ekonomije. Jemljeta jo tako resno, da profesor Osvaldo Croci, na primer, pravi, da je Vlajkjeva knjiga "najboljša analiza, kar sem jo do danes prebral". Torej, zanimivo se je vprašati, zakaj se take neumnosti tako gladko prodajo na kanadskem trgu. Drugi razlog za obravnavo knjige je vloga Slovenije v njej.

Podbne stvari sta že slišali, toda predstavljate si, da jih bere prof. Croci, za katerega je vse to razdejte. Na primer: "Dejstvo je, da so ZDA, Nemčija in Vatikan odgovorni za raz-

Narodu zvesta ustanova

(nadaljevanje s str. 13)

naj bi 'dobre, čisto znanstvene pa tudi ljudstvu primanjene spise'."

Pred prvo svetovno vojno je bila pomembna tudi vloga mecenov. "Veletrgovec Anton Knez je namenil več kot 30.000 goldinarjev za ustanovo, katere obresti bi uporabljali za izdajanje knjižnice, ki naj bo pisana v 'strogem narodnem duhu, na podlagi katoliške vere, toda v svobodomiselnem smislu.'

Široko zasnovano svoje dejavnosti Slovenska matica ohranja še v naših dneh; želi jo ohranjati tudi v prihodnjem.

pad druge Jugoslavije." Kaj pa Milošević? – "Žal, zaradi pomanjkanja vizije enega samega človeka je Amerika zmagala v tej bitki."

Medtem ko je NATO napadal, "je bila Jugoslavija velikansko koncentracijsko in uničevalno taborišče in obseg tega potencialnega genocida je primerljiv le z uničevanjem židovskega ljudstva med drugo svetovno vojno." Se razume, da je Srbija center vesolja, in zato "je to /njeno/ krvavo umiranje pravi začetek zla na zemlji."

Vlajki še celo izboljša *Sv. pismo*: "Gospod je reklo Albancu s Kosova, vkrcaj se na barko in vzemi s seboj vso družino ... ti si edini na svetu, ki me uboga ... čez sedem dni bom poslal raketen dež, ki bo uničil vsa bitja, ki sem jih ustvaril v Jugoslaviji." Če je za vas prof. Vlajki presubilen, dovolite, da vam razložim, da je "Gospod" v citatu Amerika.

Ustavljal bi se samo ob enem argumentu. Vlajki pravilno pove, da so proti srbske strani v jugoslovenskih vojnah uporabljale propagandne agencije. Prepričan pa je in nas poskuša prepričati, da te agencije niso "prostitutke, ki jih lahko kupi, kdor le ima dovolj denarja". Ne, pravi, "da ni agencije na svetu, ki bi sprejela in propagirala prosrbska sporočila".

Kako? Še enkrat, prosim. Srbi so izredno spretno – treba jim je čestitati – razširjali svojo verzijo. Naj imenujem samo dve agenciji: *McDermot/O'Neal and Associates* (Chicago) in *David A. Keene and Associates* (Virginia) stali agenciji, ki sta organizirali turnejo kanadskega gen. Lewisa MacKenzieja, tisto, za katero mu je *Serb/Net*, organizacija ameriških Srbov, plačala, kot je

O medvojnih in povojnih pobojih na Primorskem

Ovadba slovenskih in italijanskih oblasti

Gorica – Član koprskega jamarskega društva Franc Maček poziva v posebnem pričevanju, ki ga je objavilo glasilo regionalne jamarske zveze za Furlanijo - Julijsko krajinou, "italijansko javno mnenje, naj pritisne na slovensko vlado, da bodo končane zgodovinske raziskave" enajstih kraških jam vzhodno od Trsta. V njih so že našli posmrtnne ostanke 130 ljudi, ki so bili pobiti med 2. svetovno vojno in po njej. Tržaški dnevnik *Piccolo*, ki je povzel njegovo pričevanje, poudarja, da gre verjetno za prvi primer priznanja zlih dejanj italijanskemu občinstvu in da ga je treba imeti za ovadbo proti slovenskim in italijanskim oblastem. Jame da so po naročilu občinske komisije začeli raziskovati v začetku devetdesetih let. Toda namen komisije, ki je bila potem razpuščena, ni bil raziskovati jame, temveč zakriti še neraziskano.

Vendar so koprski jamarji v jami Srpnici pri Petrinjah 83 metrov pod zemljo odkrili deset lobanj. V Vilenici da so po razstrelitvi materiala, ki se je nabral na posmrtnih ostankih, odkrili deset lobanj, zobne proteze, denarnice in čevlje. Socebrska jama pa da je prekrita z osmimi metri snovi, ki še zdaj onesnažujejo izvire na italijanski strani meje. V jami Bremce naj bi bili našli poleg človeških tudi živalske kosti, spravljeni tja zaradi zakritja človeških ostankov. Slovenski jamarji so menda odkrili že 360 kg človeških kosti, ki so zdaj deponirane v inštitutu za sodno medicino v Ljubljani, ker koprsko občino jamarjem še ni plačala opravljenega dela.

L. K.

DELO, 25. marca 2000

sam priznal, 15.000 dolarjev.

Sploh pa si noben Kanadčan ne more misliti, da so Srbi zgubili propagandno vojno. Koga pokličejo kanadski mediji, kadar potrebujejo nepritranskega strokovnjaka? Lewisa MacKenzieja.

Viri Vlajkijevih argumentov – ko se do njih dokopljše, večijoma brez njegove pomoči – so stara dobra levica, ki si je ob NATO-vem napadu na Jugoslavijo malo opomogla. Za Diane Johnstone v reviji *In These Times* (V teh časih) je Miloševićeva Jugoslavija "zadnji branik dobre stare neodvisnosti na Balkanu".

V podobnih virih se najdejo še bolj eksotične stava

ri. Tudi o Slovencih. Tako na primer T. W. Carr, iz prestižno zveneče *Defense and Foreign Affairs Publications*, v govorih v Chicago in Moskvi trdi – v dokaz, da so Slovenci plačanci Nemčije –, da je bilo "prvi slovenski vlad po odcepitvi kar šest ministrov nemškega rodu".

Vlajki Carra citira na str. 92. Oprostite, nisem velik poznavalec slovenske politike, zato boste moralite Nemce kar sami iztribiti.

Človek sprva ne ve, ali bi se ob Vlajkiju režal ali jokal. Ne, režati se bi ne bilo pametno. Takih knjig je še nekaj, četudi so druge napisane v dobri angleščini, predvsem pa podobne informacije preplavljajo medomrežje.

Se razume, da se moji študentje sredi vseh tovrstnih informacij ne znajdejo. *A priori* mislijo, da je vse, kar se najde na internetu, resnica. Da pa se ne znajde njihovi profesorji – tone obeta nič dobrega. Še to, prav te čete zdaj marširajo v bran Haiderju.

V Kanadi to pada na zelo rodovitna tla. Pa same zato, ker je raven znanja o zgodovini poraznoznika. Kdo so vodilni v tožbi proti NATU v Haagu? Kanadčani, se razume, Kanadski profesorji.

(dalje na str. 15)

Brezje

IVO JEVNIKAR

Komentar z druge strani

Predlogi o spravi v Trstu

V Trstu se je zadnje tedne razvnela obsežna razprava o novih predlogih za pomiritev in spravo v samem mestu in med sosednjimi narodi. Med uradnim obiskom na Tržaškem 23. in 24. februarja je državni poglavar Ciampi med drugim obiskal nekdanje nacistično taborišče Rižarno ter nekdanje rudniško brezno Šoht pri Bazovici ("fojba") ter se z vencema poklonil vojnim in povojskim žrtvam. Svojega vojaškega pomočnika pa je z vencem poslal pred kostnico v Gonars, kjer ležijo slovenske in hrvaške žrtve medvojnega italijanskega koncentracijskega taborišča.

Tržaški župan Illy je že med predsednikovim obiskom predstavljal svoj predlog o spravnih simbolih in pobudah, ki ga je v naslednjih dneh še nekoliko dopnil in pojasnil. Zdaj se kaže nekako takole: v Trstu naj bi postavili skupen spomenik žrtvam treh totalitarizmov: fašizma, nacizma in komunizma. Določili naj bi njihov spominski dan, za Illyja najraje prvi dan pomladi. Že 21. marca 2001 naj bi ga v Trstu skupno obhajali predsedniki Italije, Slovenije in Hrvaške. Simbolni kraji spomina naj bi bili Rižarna, bazovska "fojba" in Gonars.

O vsem tem se je vnela razprava. Čuti se sicer precej široka naklonjenost pogumni pobudi o skupnem spominjanju žrtv vseh totalitarizmov, razhajanja pa zadevajo dokaj pomembne "podrobnosti", ki bi lahko prispevale k izkrivljaju rencice in torej k novim sprom.

Uveljavilo se je tudi mnenje, da novi spominski dan ne more nadomestiti

Smešna...

(nadaljevanje s str. 14)

Ker Kanadčani smo radi proti Američanom. Briga nas, kaj je res in kaj ni. Res je tisto, kar ni ameriška verzija. To lastnost je naša pisateljica Mavis Gallant, ki je je vajena že od doma, opazila leta 1968 pri Francozih, ki so ji govorili: "Če ne jemo tako dobro, kot smo poprej, in če ne sekamo tako pogosto, kot smo poprej, je to zaradi Američanov." Vlajki se bo lahko domače počutil "kod Američanov."

Književni listi
DELO, 16. marca 2000

že uveljavljenih, ker ima vsaka skupnost svoj "zgodovinski spomin" (ne govoriti se o "svoji resnici") in ima vso pravico, da se spominja "svojih" žrtev. Kako bodo ravnala prihodnja pokolenja, pa je treba prepustiti času in dozorevanju čustev ter spoznanju.

Pri obisku predsednika Ciampija je bilo več motenjih dejstev, na katera je treba opozoriti, da ne bi slabo vplivala na prihodnje pobude. Poklon slovenskim žrtvam fašizma je opravil le njegov vojaški svetovalec, in to daleč od Trsta, v furlanski nižini, tako da sta bila v ospredju poročanja le dva totalitarizma, "nemški" nacizem in "slovenski" komunizem.

Kridva Italije oz. predstnikov fašizma je bila precej zameglana, saj, med drugim, v Gonarsu niso bili slovenski prebivalci današnjega zamejstva, temveč žrtve fašističnega vojnega nasilja v Ljubljanski pokrajini in na Hrvaškem. Šlo je torej predvsem za priznanje krivičnega napada na Jugoslavijo in nečloveškega ravnanja zasedbenih sil.

Vsekakor je bilo to pomembno priznanje, vendar bi bilo za "tržaško spravo" potrebno obžalovanje nasilja proti domaćim Slovencem, ki ga je prej dopuščala, potem pa izvajala italijanska država: 13. julija bo minilo 80 let, kar je sredi Trsta zgorel ponos tržaških Slovencev - Narodni dom, pri čemer so bile tudi človeške žrtve; 6. septembra pa bo minilo 7 let, kar so na bazovski gmajni padli pod streli eksekuciskskega voda širje zavedni in uporni fantje, obsojeni pred posebnim fašističnim sodiščem za zaščito države.

Zaporedje zgodovinskih dogodkov ima seveda svoj pomen. Na to je bil predsednik Ciampi opozorjen in povabljen pred spomenik "bazoviškim junakom". Vztrajanje (samo) pri Gonarsu za prihodnje proslave ne bi kazalo na resnično odprtost in iskrenost. Sicer pa se bo zadeva verjetno v kratkem razčistila, kajti pričakovati je, da bosta ob omenjenih obletnicah primerni spominski slovesnosti in da bodo vabila romala tudi v Rim in Ljubljano.

Nihče nima pravice zmanjševati judovskega holokavsta med drugo svetov-

no vojno, vendar je spet zgodovinska resnica (ki so jo med Ciampijevim obiskom skoraj v celoti zamolčali), da je bila Rižarna za Jude kraj trpljenja, vendar v glavnem zbirno taborišče, iz katerega so jih pošiljali v smrt v druga taborišča.

Za slovenske, hrvaške in italijanske partizane, a tudi za posamezne drugače organizirane člane odpora (nekomunistični italijanski predstavniki, slovenski pravzavniški obveščevalci) ter za množico kraških in istriskih prebivalcev, ki so postali žrtve maščevalnih pochodov in "čiščenja" ob prometnicah, pa je bila Rižarna kraj smrti in sežiga.

Tudi glede povojskih žrtv bazovske fojbe še vedno marsikdo ni premostil starih predsodkov, češ da je šlo za "slovansko-komunistično" nasilje ali celo za etnično čiščenje proti Italijanom.

Glede števila žrtev povojskih pobojev na Tržaškem, Goriškem in v Istri se še vedno pojavljajo najrazličnejše, tudi neverjetno pretirane številke. Glede tega bi bila zelo primerna objava poročila mešane slovensko-italijanske komisije zgodovinarjev, ki menda končuje svoje delo, saj so raziskovalci že marsikaj napisali, a menda ni dovolj "ugledno", da bi prodrla v italijansko časopisje in učbenike.

Tudi marsikateremu italijanskemu levičarju bolj prija, da pade krivda za poboje na "maščevalne Slovane" kot pa na partijo, ki je, ne glede na narodnost žrtv (Italijani, Slovenci, Nemci idr.) in rabljev (Slovenci, Italijani, Hrvati idr.), tudi v teh krajih ob fizičnem uničevanju resničnih ali možnih nasprotnikov opravljala še revolucijo.

V tako zapletenem položaju, kot je takrat vladal v Trstu, pa je bilo tudi veliko čisto samovoljnega nasilja. O tem in o grobovih takratnih žrtv (fojba v Bazovici verjetno ni najpo-membnejše grobišče, v fojbji pri Opčinah pa so nemški vojaki, ki so izgubili življenje v zadnji bitki) ve vsakdo, ki je imel takrat količaj odgovoren položaj v Trstu, vendar se o tem ne govoriti.

Resnične sprave ne moremo doseči, če skušamo preteklost uokviriti v kalup, ki nam prijajo danes. Tudi se ne more omejititi na preteklost. Kako naj bo verodostojna ob sramotnem dogajanju v rimskem parla-

mentu z besedilom zaščitne zakona za Slovence, ki poleg vsega sploh nima najboljše vsebine!

DRUŽINE
26. marca 2000

Umrla je balerina Pia Mlakar

Ljubljana - V petek, 24. marca je umrla baletna plesalka, primabalerina in koreografinja Pia Mlakar. Kot Marie Louise Scholz se je rodila 28. decembra 1908 v Hamburgu. Po letu 1927 je študirala ples pri R. Labanu in leta 1929 na njegovem Koreografskem inštitutu v Berlinu spoznala Pina Mlakarja.

Odtlej je bila njuna umetniška pot tesno povezana. Med letoma 1946 in 1952 je bila Pia Mlakar v ljubljanski Operi baletna solistka, med letoma 1954 in 1960 pa koreografinja in vodja baleta.

S Pinom sta najprej delovala kot plesalca v Darmstadt, nato kot solista in koreografa v Dessau ter kot koreografa in vodja baleta v Zürichu in Münchenu.

Med vojnami sta nastopala v Ljubljani, Mariboru, Beogradu, Skopju in Pragi. Po vojni sta ustvarjala tudi drugod po Jugoslaviji, v Švici in Nemčiji. Med dvajsetletnim delom v Ljubljani sta prispevala k razvoju slovenske baletne umetnosti s širitevijo repertoarja in poklicno vzgojo plesalcev.

Kot plesalca sta nastopala izključno v plesih, ki sta jih sama koreografirala, kot so Lok, Vrag na vasi, Srednjeveška ljubezen, Legenda o Jožefu, Prometejeva bitja, Igra kart. Koreografiya Lok na glasbo Frana Lhotke je njuna najbolj uspešna plesna stvaritev.

Njun opus obsegata deset celovečernih in 30 krajših baletov ter koreografijo za plesni film Ples čarovnic na glasbo Blaža Arniča. Napisala sta več knjig in dvakrat dobila Prešernovo nagrado.

STA

Delo, 25. 3. 2000

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Anna J. Tekaucic

Umrla je Anna J. Tekaucic, rojena Planinsek, vdova po Ignatiusu, mati Beatrice Zagar in Richarda Tekancica, 6-krat stara mati, 9-krat prastara mati, sestra Marge Wendt, Therese Perko in Jean Yanchar.

Pogreb je bil 4. aprila v oskrbi Fortunovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Lovrenca in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Karl D. Janez

Dne 29. marca je umrl Karl D. Janez, vdovec po Eriki, oče Yelke, Rosemarie Knepper, Anthonyja in Williama, 2-krat stari oče, brat Dominika, bratranec Elmerja Perme. Pogreb je bil 3. aprila s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzetje in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Diana Lee Medved

Dne 30. marca je umrla Diana Lee Medved, rojena Habat, žena Louisa, mati Louisa, Josepha in Dawn, sestra Andreje Kelber in Alana in Jayja. Pogreb je bil 3. aprila s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Katherine Selan

Umrla je Katherine Selan, rojena Lessick, vdova po Jacku, mati Jacka, sestra že pok. Ted-a in Mary Lessick. Pogreb je bil privaten, v oskrbi Železovega zavoda, s pokopom na pokopališču Knollwood.

Mary H. Kausek

Umrla je Mary H. Kausek, rojena Knezevic, vdova po Haroldu, mati Judy McVerry in Jamesa, 7-krat stara mati, sestra Roberta, Sam-a in Petra. Pogreb je bil 3. aprila s sv. mašo v cerkvi sv. Paskala Bajlon-skega in pokopom na Vernih duš pokopališču.

KOLEDAR

APRIL

8. -- Primorski klub ima vsakoletni "Primorski večer" v SND na St. Clairju. Pričetek ob 6h zv. Igral bo Stan Mejačev orkester.

8.-15. -- Slovenska skupnost v New Yorku ima smučarski izlet v Whistler Mtn., B.C., Kanada. Tel.: I. Kamin: 718-424-2711.

15. -- Pevski zbor Jadran ima koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd.

16. -- Kosilo v podporo šoli pri sv. Vidu. Serviranje od 11. dop. do 1.30 pop., v šolskem avditoriju. Sponzorirajo Oltarno društvo sv. Vida, DNJL ter društvo KSKJ št. 25 in 162.

29. -- Pevski zbor Zarja ima koncert z večerjo (5.30 pop.) in koncertom (7. zv.) v SDD na Recherjevi ulici. Sledi ples.

Misijonska srečanja in pomenki

1324. Lepo pozdravljeni, ki berete te

vrstice naših misijonarjev. Včasih nimaš miru, dokler se ne ustaviš in poprosiš za potrebne milosti, ko preberes njihova pisma. Danes je pismo uršulinke s. Zore Škerlj, ki deluje v Bocvani, in piše:

"Dragi prijatelji, dobrotniki in člani MZA! Lepo pozdravljeni in iskrena hvala za "božični dar" in še predvsem za duhovno podporo. Naj bo to prvo leto novega tisočletja za vse nas leto polnosti življenja, ki nam ga Jezus zagotavlja, če mu zvesto sledimo. Hvala sr. M. Andreji za lepe in bogate besede povabila k duhovni in vsestranski povezavi.

Prilagam krajsi opis situacije življenja v Bocvani.

Jubilejno leto s križem.

Jubilejno leto smo začeli po domače, ko smo se zbrali z vseh župnij (nekateri so morali prevoziti več kot 600 km!) na prvo adventno nedeljo 1999. Dan prej je bila celanočna vigilija v katedrali, v Francistownu. Pester program: tihe molitve, petje, ples in krajše uprizoritve tem jubileja, je bila lepa priprava na jubilejno mašo, ki je bila en sam izbruh zahvale, veselja in radosti. Temu je sledilo lepo pripravljeno kosilo za vse. Vsaka župnija je prispevala k temu po zmožnosti: kravo, 2 kozi, in 20 glav zelja, 120 hlebov kruha, 30 kg moke za polento ali žgance itd. In seveda, vsaka župnija tudi vsaj eno kuharico ali kuhanca.

Škofija se je odločila, da bo naša osrednja pobožnost duhovna obnova s Križem, ki sedaj romana po župnjah. Kako čudovito ta križ združuje jubilejno vzdušje z realnostjo vsakdanjika. Dolge, množične procesije s križem po vseh in mestih, so zaznamovane s spontano glasbo, petjem, ravanjem, a istočasno tudi z napornim nošenjem težkega 2 m visokega križa. Ko se vstopi s križem v domove župljakov, vse nekam ostrmi, v molk, v adoracijo...

Bocvana (Botswana) je ena tistih dežel v sub-saharni Afriki, kjer infekcija hiv/aidsa raste z neprecedentno hitrostjo. Testi med nosečnicami kažejo 40% hiv pozitivnih!!! Skoraj ni družine, ki ne bi bila prizadeta s to epidemijo – ali je bolezen, infekcija, morda celo smrt v družini, sorodstvu, v prijateljstvu, ali pa je strah za svoje odrasle in odrasajoče otroke, da se ne okužijo... In koliko partnerjev in celo zakoncev si res lakno zaupa v tej zadevi? Tu je jubilejni križ v družini oboje, balzam in izviv.

Več let smo tudi mi pastoralni delavci in delavke bili v nemoči in neki zmedenosti – kaj narediti, kje začeti? Tik pred začetkom jubilejnega leta, smo se opogumili s pomočjo izkušnje v Ugandi, kjer je epidemija dosegla vrhunc kakšnih osem let pred nami, in začeli smo z novimi preventivnimi programi – Education for Life - Behavior Change Process. Sedaj vidimo žarek upanja, mavrico na nebu – zaupanje in vera, da je sprememba življenja res mogoča, da se je treba vrniti k pravim, hravnim, človeškim in evangeljskim vrednotam, ki so bistveno iste v vseh kulturah. Globoko v srcih vsi vemo, kaj je prav in kaj ni prav, in želimo biti drugačni, a se čutimo šibke in neverne. Zato je veliko poudarka na molitvi. Po programih, ki so zelo intenzivni, je potrebno pomagati udeležencem z opornim sistemom – molitvenimi in globoko krščanskimi skupinami, kar je potrebno posebno za mlade, da morejo laže vzdržati na novi poti.

Sem v ekipi, ki organizira in vodi te programe za preventivo aidsa in za splošno bolj krščansko in bolj človeško življenje. Vse naše priprave in tudi vodenje programov, so prežete z molitvo – smo katoličani in protestanti, redovnice, laiki in duhovniki, vse med seboj zelo povezani, in radi povabimo tudi druge, in jaz tudi vas – da se vključi-

te v naš krog molitve. Gre za rešitev življenj, kajti aids razsaja neustrašeno.

Sicer pa trdno verujemo, da bo tudi iz tega trpljenja zraslo novo, lepše življenje. In prav v tem je morda to intimno srečanje s križem v skromnih domovih srčka jubilejnega leta pri nas.

Lepe pozdrave v molitvi in prizadevanjih za širjenje Božjega kraljestva združena z vami, s. Sora Škerlj, OSU."

Kako jedrnato pismo! Pridružite se nam v molitvi, za katero sestra iskreno prosi, saj je molitev sila, ki gore prestavlja, a je tudi sila, ki nas vedno umirja. Prosimo pa tudi za sestro in njene sodelavce, da bodo polni milosti pri reševanju duš.

Prišlo je tudi pismo od s. Marije Pavlišič, usmiljenke, ki deluje na Madagaskarju. Piše:

"Spoštovana! Spet ste me razveselila z Vašim darom in pismom. Vaše pismo sem prejela ravno pred odhodom v Tolognaro, zato Vam tudi od tu odgovarjam, da se mi ne zavleče predaleč.

Pripravili smo darila za revne družine; kakšno veselje. Poleg obleke je dobila vsaka družina riž, olje, milo, sladkor, in denar za meso. Hvala Vam za pomoč!

Materi s 4 otroci – mož je odšel – so popravili na pol podrto bajto, ker ni dobila zemlje, da bi ji naredili novo, to ima v najemu in smo lahko popravili, zdaj ne bo 4 leta plačevala (potem bo spet verjetno uničeno). Prav čedno hišico pa je dobil 35-letni gobavec, sicer je ozdravel, a ima na eni nogi dve globoki rani in je trenutno v leproseriji na zdravljenju. Je pa naš in od kar ima hišo, je enak drugim.

Louise je mati 6 otrok. Eden, najstarejši, je pri očetu, 5 jih je z materjo med 5–13 letom. Spet druga me je prosila, da ji dam nekaj za pod-tla, ko pa sem šla pogledat, sem z lahkoto ugotovila, da je streha popolnoma razpadla, da ni vrat, pa tudi stene niso stene. In v tem brlogu živila mama, njena hčerka z dvema otrokom.

Oh, kakšno veselje za te in druge, ko jim daš ključ in se ti pride zahvalit za 2-3 jajčki ali prgiščem riža (ki ga je pri nas dobila). Ko pride domov, Vam bom poslala kakšno fotografijo. Tudi bom pisala vsaj malo dobrotnikom.

Božične praznike smo res lepo praznovali. Otroški vrtec je že 12. decembra pripravil "božič" in lepo jim je uspelo. Starši niso mogli verjeti, da so njihovi otroci zmožni kaj takega prirediti.

Vam in vsem misijonskim prijateljem iskren pozdrav! Hvaležna s. Marija Pavlišič, usmiljenka."

Še par dobrotnikov je darovalo svoj dar in sicer: R.A. Knez (za R.O.) \$60; F. Staniša (estate donation to MZA) \$10.000; N. Tomc (za s. M. Pavlišič) \$100; H.M. Zupančič (za Rev. Letonja \$120, za Rev. Mavrič \$120) \$240.

Pokojni Frank Staniša je za časa svojega življenja skrbel z misijone in tudi v svoji oporoki ni pozabil določiti znesek v ta namen. Naj mu bo Nebeški Oče najboljši plačnik za vsa njegova dobra dela, mi pa ga ohranimo v lepem spominu.

Zdaj že češnje, breskve cvetijo, kako lepa do drevesa, kot veliki šopki postavljeni na naše vrtove. Tudi z dejem nas je Bog, skrbni Gospodar, razveselil, vse je v lepi zeleni barvi, ki je samo na začetku pomlad. Oh, kako lep je svet!

Prav lep pomladni pozdrav vsem, ki berete te vrstice!

Marica Lavriša
1004 Dillewood Road
Cleveland, OH 44119

Zgovoren molk

(nadaljevanje s str. 11)

torjev. V zelo obsežni obtožnici ni nobene obtožbe, da je škof Rožman blagoslavil orožje okupatorjev, čeprav so v njej tudi tako neverjetne trditve, kot je obtožba, da je škof izvrševal posilstva, aretacije, mučenja in umore "na deset-tisočev mož, žena in otrok".

V pravnomočni sodbi proti dr. Gregoriju Rožmanu niti v splošnem delu niti v trinajstih točkah posebnega dela sodnega izreka – kljub obsodbi za zgoraj navedene povsem neverjetne obtožbe – vendar ni nobene obsodbe in niti nobene besede o tem, da bi obdolženec kdajkoli in kjerkoli blagoslavil kakšno orožje, tudi ne o blagoslavljaju italijanskega ali nemškega orožja in celo o blagoslavljaju orožja protikomunističnih vaških straž ali slovenskih domobranov ne. Zaradi blagoslavljanja orožja torej Rožman ni bil niti obtožen in ne obsojen.

Ne morem si predstavljati, da bi si vaš novinar kar izmisil Rožmanovo blagoslavljanie okupatorjevega orožja, česar si niso izmisli niti povojni komunistični komisarji in tožilci. Zato vas kot preučevalec Rožmanovega delovanja in zbiralec dokumentov o njegovem delu vljudno prosim, da me obvestite, na katere podatke, priče, listine ali druge dokumente je vaš novinar opri svojo, v zastavljenem vprašanju vsebovalno trditev, da je Rožman med vojno blagoslavil okupatorjevo orožje. Če smem, vas tudi prosim, da mi pošljete kopije teh listin. Za uslugo se vam le po zahvaljujem!"

Kasneje sem celovski radio še dvakrat prosil za odgovor na to pismo, vendar ga nisem dobil. Zato se ni mogoče znebiti vtiša, da glede pravice in resnice o škofu Rožmanu, znanem nasprotniku nacizma in komunizma, avstrijski radio Haiderjevem Celovcu ni boljši kot slovensko pravosodje v Kučanovi Ljubljani: kričeca obsoda, namesto dokazov pa sramoten molk.

Anton Drobnič
Ljubljana

Progressive Slovene Women of America proudly offers the Fourth Edition of Treasured Slovenian and International Recipes

Name

Address

City/State/Zip

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)

(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail

to

15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110

Prijatel's Pharmacy
St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN 'POMOČI DRŽAVE'
OHIO - AID FOR THE
AGED PRESCRIPTIONS

Misijonska Znamkarska Akcija – Catholic

Mission Aid je registrirana v Columbusu, Ohio, ZDA. Je javna, nepridobitna misijonska dobrodelna organizacija, ki jo je ustanovil g. Charles A. Wolbang, C.M. Zbir darove za pomoč slovenskim misijonarjem, ki delujejo po svetu. Prosimo, da nam bodo prijatelji misijonov darovali še vnaprej finančno pomoč, ter se spominjali misijonskih potreb v svojih oporokah.

Za vsak dar Vam bomo hvaležni, kakor tudi misijonarji in ubogi, ki bodo vaših darov deležni. Za vse prejete darove izdamo potrdila za "Income Tax."

Glavni odbor MZA-CMA, Cleveland